Politika

İşçilerin, emekçilerin
aydınların, gençlerin
demokratların, yurtseverlerin
GAZETESİDİR

EKONOMİ

Politika

14 Temmuz 1977
Perşembe

SAVAŞSIZ SOMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

İŞYERİ TEMSİLCİLERİ:

"POLİTİKA TEZGAH BAŞLARINDA" KAMPANYASINI ÖRGÜTLEYELİM

İşyerinizde satmayı üstlendiğiniz Politika Gazetesi sayısını, işyerinizin tam adresini ve bu konuda görevlendirdiğiniz sorumluyu POLİTİKA Gazetesine yazı yada telefonla bildiriniz.

2.MC' NİN KURULUŞU ÇIKMAZA GİRİYOR

AP'li Ataman AP-CHP koalisyonuna taraftar

Hükümeti kurmakla görevli AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanını ziyaret ettikten sonra gazetecilerle görüşürken görülüyor (Foto:THA/FAX)

Demirel "Bir uzlaşma aranıyor, uzlaşma aranırken her zaman farklı düşünceler vardır" dedi

Diğer parti liderleriyle tekrar toplanarak hükümetin çatısını oluşturma çalışmalarına başlayacak

Demirel Cumhurbaşkanı' na hükümet konusunda bilgi verdi

ANKARA-(ANKA) Hükümeti kurmakla görevlendirilen AP Genel Başkanı Süleyman Demirel dün saat 11.00'de Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ü ziyaret ederek hükümetin kurulması çalışmaları ile ilgili bilgi vermiştir. Demirel, görüşmeden sonra gazetecilere yaptığı açıklamada, diğer parti liderleri ile tekrar toplanarak hükümetin çatısını oluşturma çalışmalarına başlayacaklarını bildirmiş, "ondan sonraki kısım tabii isimledirmedir, önümüzdeki bir kaç gün zarfında da umarım meseleyi bu istikamette yürüteceğiz" demiştir.

AP Genel Başkanı Demirel şöyle konuşmuştur:

"Sayın Cumhurbakanımıza hükümet kuruluşu ile ilgili bilgi arz ettim. Biliyorsunuz ki 4 Temmuz günü hükümet

(Devamı Say. 7'de)

- Üç MC liderinin dün yarım saat gecikmeli olarak yaptıkları toplantı sonuçsuz kaldı
- MSP' li Şener Battal, bazı önemli konuların henüz ele alınmadığını söyledi
- CHP' li Ali Topuz MC' nin güvenoyu alma olasılığının bulunmadığını ileri sürdü

Genelkurmay Başkanı dün bir mesaj yayınladı

Sancar :"Ordu hükümet kurma çalışmalarını takip ediyor"

ANKARA (ANKA)- Genel Kurmay Başkanı Semih Sancar dün bir mesaj yayınlamış Türk Silahlı Kuvvetlerinin son günlerde

(Devamı Say. 7'de)

HABER' İN YORUMU

2.MC' nin yolları tıkanmalıdır...

İkinci MC'nin kuruluşunun engellenmesi, Türkiye'yi tam bir bataga götürecek, çıkmaza saplayacak ve faşizmi tırmandıracak bu hükümet formülünün yollarının tıkanması için eylem ve savaşım birliği demokrasiden yana olan tüm güçlerin güncel görevidir.

(Devamı Say. 7'de)

Profesör ve Doçentler tehdit edildiklerini ileri sürdü

Doç. Yavuz' un öldürülmesinden sonra öğretim üyeleri nakillerini istedi

ERZURUM - (THA

Atatürk Üniversitesi'nde görevli olan öğretim üyelerinin Türkiye'deki tüm üniversitelere müracaat ederek nakil istedikleri öğrenilmiştir.

Atatürk Üniversitesi'nde bir süre önce bıçaklanarak öldürülen Doç. Dr. Orhan Yavuz olayından sonra can güvenliğinin olmadığını ve kendilerinin de tehdit edildiklerini ileri süren profesör ve doçentler çeşitli üniversitelere nakil istemişlerdir.

- Atatürk Üniversitesi' nde can güvenliği sağlanmazsa öğretim üyesi kalmayacak

Edinilen bilgiye göre çok sayıda CHP yanlısı öğretim üyesi üniversitelerde iş bulamadıkları takdirde özel şirketlerde iş bulma imkanı arayacaklarını söylemişlerdir. Kimliklerinin açıklanmasını sakıncalı bulan öğretim üyeleri konu ile ilgili olarak şunları söylemişlerdir :

"Erzurum'da can güvenliği kalmadı. Saldırıya uğrayan bir öğretim üyesi iki ay hastanede tedavi gördü. Bir

(Devamı Say. 7'de)

SÜLEYMAN DEMİREL' İN ÖZEL DİKKATİNE...

Milliyetçi Hareket Partisi lideri Türkeş' in "Milliyet' gazetesinde hayli ilginç bir mülakatı yayınlanmıştır. Abdi İpekçi'ye verilen mülakatın bir yerinde, Türkeş, kendisinin ve partisinin anarşik eylemlere, saldırılara, zorbalığa ne ölçüde karşı olduğunu uzun uzun anlatmaktadır. Türkeş, partisinin yakınında olan kuruluşlara her zaman barışçı olmayı önerdiğini belirttikten sonra, şu açıklamayı yapmaktadır: "... aksi olsa, Türkiye'ye yaygın bu kadar teşkilatı olan bir siyasi partinin katılmasıyla meydana gelecek olaylar çok fazla olur. Günde bir iki olay yerine, yahut haftada beş-on olay yerine, bir günde bütün Türkiye' de 500 olay, bin olay meydana gelir. Bizim samimi olarak bu şekildeki saldırılara, hangi taraftan gelirse gelsin, saldırılara, şiddet olaylarına karşı olmamızdır ki, bunları sadece böyle yeraltına sığınmış aşırı birkaç grubun fırsat buldukça yapabildiği birkaç olay halinde bırakmıştır."

Bu sözleri, özellikle Sayın Demirel büyük bir dikkatle okumalıdır. Sayın Türkeş, durumu bütün açıklığıyla sergilemiştir: Eğer kendisi ve partisi "engellemese", Türkiye'de günde bir - iki olay yerine beş - yüz-bin olay çıkabilecektir. Yani, Türkeş ve MHP'nin şu ya da bu nedenle bu engelleme görevini biraz gevşetmeleri durumunda bir-iki olay yüz-ikiyüze ulaşacak, engel hepten kalksa, Türkiye beşyüz-bin olay la bir günde baştan başa kana boyanabilecektir.

Şimdi AP ve Demirel, elinde böylesine büyük bir güç bulunan ya da böyle bir gücü bulundurduğuna inanan bir partiyle, koalisyon hükümeti kurmaktadır.

Bu nitelikteki bir kuruluşu iktidar ortağı yapa - rak onun gücüne güç katan Demirel, başta kendisini ve partisini sonra bütün Türkiye'yi inanılmaz büyük-

(Devamı Say. 7'de)

İsmail Cem

Bilirkişi TRT davasının ilk bölümünde 166 bin liralık tazminata karar verdi

- İSMAİL CEM - MC HÜKÜMETİ DAVALARININ 2 MİLYON LİRALIK BÖLÜMÜ İSE SÜRÜYOR.

ANKARA - (THA)

Ankara 4. Asliye Hukuk Mahkemesi tarafından oluşturulan Bilirkişi Heyeti, MC hükümetinin TRT eski Genel Müdürlerinden İsmail Cem' e TRT Genel Müdürlüğünden alındığından bu yana bu görev için alması gereken maaş tutarı olarak 166 bin lira maddi tazminat ödemesini istemiştir. Bu sadece Cem'in alama-

(Devamı Say. 7'de)

ANKARA - (İSTA)

İkinci MC'yi oluşturmak için 3 parti yetkililerinin çalışma ve görüşmelerinin dün olumsuz bir noktaya vardığı ve herhangi bir anlaşmaya henüz varılamadığı bildirilmiştir.

Yeni hükümeti oluşturmakta görevli AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in Bakanlar Kurulu listesini Cuma günü Cumhurbaşkanı'nın onayına sunma çabalarının, dün Cumhurbaşkanı ile görüştükten sonra 12.30'da yapılan liderler toplantısında, olumsuz bir noktaya vardığı ve liderlerin kısa bir toplantıdan sonra mutabakat sağlayamadan dağıldıkları anlaşılmaktadır.

Bu arada AP Ankara Milletvekili eski demokratlardan Sebati Ataman, CHP-AP koalisyonuna taraftar olduğunu ancak, bugünkü koşullarda bu olanağın bulunmadığını söylemiştir. MSP'li Şener Battal ise koalisyon çalışmalarının ilerlediğini, ancak, bazı önemli konuların henüz ele alınmadığını belirtmiş, "daha işin başındayız, iyimser olma noktasına bile gelmedik" demiştir.

Öte yandan, CHP Genel Sekreter Yardımcısı Ali Topuz, MC'ci partilerin hükümet olamayacakları görüşünü tekrarlamış " milleti cephelere böldükleri yetmediği gibi, devleti de cephelere bölmek istiyorlar" şeklinde konuşmuştur. CHP çevreleri, bu hükümetin güvenoyu noktasına bile gelmeme olasılığının bulunduğunu, güvenoylaması yapılsa bile MC'nin güvenoyu alma olasılığının bulunmadığını öne sürmektedirler. Bu çevreler AP ve MSP içinde ikinci MC hükümetine karşı çıkan çok sayıda milletvekili bulunduğunu öne sürmekte, "CHP ve CHP'yi destekleyenler, bu hükümeti engelleyeceklerdir" demektedirler.

BAKANLIK KONUSU DAHA ÖNCE ELE ALINMIŞ

AP Genel Başkanı Süley

(Devamı Say. 7'de)

Genel-İş 50 bin işçiyi kapsayan toplusözleşme görüşmelerini sonuçlandırdı

- SÖZLEŞMELERLE İLERİ HAKLAR ELDE EDİLDİ

İSTANBUL-(İSTA)

DİSK'le bağlı Genel - İş Sendikası, işkolu düzeyindeki toplusözleşme yetkisinin kesinleşmesinden sonra 123 belediyede 50 bin belediye işçisini kapsayan toplusözleş-

(Devamı Say. 7'de)

Genel Başkan Kemal Türkler demeç verdi

DİSK, Halil Tunç' un sözlerini "sevindirici" fakat "somutlaşmaya muhtaç" buldu

- "DİSK' in genel politikası ve faşizme karşı demokrasi savaşım anlayışı 2 Temmuzdaki kararıyla bir kez daha somutlanmış oldu"

İSTANBUL-(ÖZEL) -

DİSK Genel Başkanı Kemal Türkler dün DİSK Ajansına kısa bir demeç vermiş ve "Halil Tunç'un 2. MC'ye karşı çıkması ve aktif tavır alması demokrasi savaşımı açısından sevindiricidir" demiştir.

DİSK Genel Başkanı Türkler'in demeci aynen şöyledir:

"Düzenlediği basın toplantısında Türk-İş Genel Başkanı Halil Tünç ülkemizin geleceği ile ilgili çeşitli konulara ilişkin görüşlerini açıklamış bulunmatadır. Kamuoyunun çeşitli kesimleri daha da somutlanması gereken bu konu ve görüşleri tartışmaktadır.

Halil Tunç'un 2. bir MC hükümetinin kurulmasına karşı çıkması ve aktif tavır alması demokrasi savaşımı açısından sevindiricidir. DİSK'in gelen politikası ve faşizme karşı demokrasi, gericiliğe karşı ilerleme savaşım anlayışı olarak 2 Temmuz 1977 tarihli DİSK Genel Yönetim Kurulu'nun kamuoyuna açıkladığı kararlarla bir kez daha somutlanmış olmaktadır. Bu genel politika ve anlayış doğrultusunda ülkemizin, tüm halkımızın çıkarlarını ve demokrasinin geleceğini ilgi'-

(Devamı Say. 7'de)

İZLENİM

KOALİSYON VE TÜL PERDE...

Süleyman ÇOŞKUN

Saçlarını iyice kısaltıp karısını da Londra' da bırakan AP'li Sebati Ataman dün Ankara'ya döndü ve ilk

(Devamı Say. 7'de)

Kara Kuvvetleri Komutanlığına Org. Ersöz vekaleten atandı

ANKARA (THA) - Orgeneral Namık Kemal Ersun'un emekliye sevkedilmesiyle boşalan Kara Kuv -

(Devamı Say. 7'de)

CHP İzmir Milletvekili Simav açıkladı

Üzüm Birliğinde de Daut zamanında yolsuzluk yapıldığı önesürüldü

İZMİR - (THA) -

CHP İzmir Milletvekili Akın Simav, TARİŞ Eski Genel Müdürü Orhan Daut yönetimi sırasında Pamuk Birliğinin dışında Üzüm Birliğinde 'de 300 milyon liralık zarara yolaçıldığını önesürmüştür.

CHP İzmir Milletvekili Akın Simav, verdiği demeçte, çeşitli yolsuzluk iddialarıyla

(Devamı Say. 7'de)

Kayıp olan İGD'li genç Yaman Egeli...

Derneğin aktif üyelerinden Yaman Egeli' nin hayatından endişe ediliyor

İGD üyesi bir genç 6 gündür kayıp

İSTANBUL- (ÖZEL)

İlerici Gençler Derneği üyesi bir gencin altı gündür kayıp olduğu, bütün aramalara rağmen bulunamadığı açıklanmıştır. İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü, derneğin aktif üyelerinden olan Yaman Egeli'nin hayatından endişe ettiklerini belirterek, yetkili ma

(Devamı Say. 7'de)

YAZDIKÇA
Adil ÖZKOL

Uzlaşma ve benzeşme

CHP Genel Başkanının Demirel'e yaptığı koalisyon çağrısı derin yankılar uyandırdı. Tüm kamuoyunda, belirmeyen, su yüzüne çıkmayan tedirginlikler, kaygılar görüldü. Bunların bir kısmı Ecevit'in çağrısının zamanına ilişkin:

"Bu işi ilk turda yapsaydı. Şimdi yapılan çağrı sadece MSP'nin koalisyon kuruluşundaki pazarlık şansını azaltır" deniliyor.

Diğer bölüm eleştiriler çağrının özüne yönelik: AP'ye böyle bir yaklaşım yapmanın gereksiz ve hatta zararlı olduğu ileri sürülüyor. CHP-AP koalisyonunun büyük burjuvazinin ana tercihi olduğu belirtiliyor.

Zamanlamaya ilişkin eleştirilere katılmamak zor. Tek başına hükümeti deneyip belirli bir ölçüde yıpranmaksızın AP'yi ilk turda masa başına çağırsaydı, hem çağrının etkinliği hem de yeni bir MC nin önlenmesi olanağı yönünden, şüphesiz ki, CHP daha başarılı olabilirdi.

CHP-AP koalisyonunun büyük burjuvazi tarafından çok istendiğine de şüphe yok. Ancak, "Seçim devresinde AP ile işbirliği yapmam diyen Ecevit, şimdi AP'ye çağrı yaparak yeniden büyük burjuvazinin oyununa geliyor" diye kestirip atmak, doğru bir değerlendirme sayılamaz. Birçok formül gibi CHP-AP koalisyonunun, bu koalisyon kurulamasa bile bu yoldaki çağrıların, yalnızca büyük burjuvazinin işine gelecek bir şekilde işlerlik kazanması mümkün, ama mutlak değil. Bu, büyük ölçüde CHP'nin tutumuna bağlı.

Büyük burjuvazinin asıl istediği CHP ile AP'yi uzlaştırmaktan çok bu iki büyük partiyi "ben zeştirmek". Daha doğru bir deyişle, CHP'yi AP'ye benzetmeye çalışmak. Böyle bir işbirliğinin dayandığı büyük Meclis çoğunluğuyla bir yandan büyük sermayenin finansman ve yatırım olanaklarını genişletmek, bu yolda dikilen çeşitli dış politika sorunlarını çözdürmek. Bu arada işçi sınıfının siyasal eylemini yine baskı altında tutarken, ekonomik haklarını da geriletmek ve ya dondurmak...

Bu amacın uygulanan ilk taktiği CHP' nin dışındaki demokratik güçlerle ve ilerici kamuoyuyla bağlantılarını kesip arasını açma çabası şeklinde görüldü. Önümüzdeki günlerde de görülecek. Tek başına iktidar olmanın haklı ve geçerli avantajlarını da düşünerek CHP'nin hiç olmazsa ilk turda bu oyuna belirli bir ölçüdegöz yumduğunu kabul etmek gerekir.

Örnek çarpıcı olduğu için sık sık tekrarlanıyor: CHP, hükümeti "Aman mahkeme kararlarının solculara ilişkin olanlarını uygulamayalım. Etrafı ürkütmeyelim" noktasına kadar itildi. "Etraf" denilenlerin önem verdiği ise CHP'yi demokratik hukuk devletinin temel ilkeleri arasında yeralan açık bir hukuksal zorunluluk olan mahkeme kararlarına uyamaz hale getirmek ve bu şekilde ilerici kamuoyunda CHP'nin kararlılığı ve tutarlılığı konusunda tereddüt yaratmaktı.

Bu ve benzeri durumlar, yeni ince oyunların tertipçileri için, CHP'yi AP'ye benzeştirmenin ilk adımları olarak düşünüldü. Önümüzdeki günlerde CHP'nin ana sorunu burada düğümlenecek. Tek başına iktidar, AP ile ortaklık, MC karşısında ana muhalefet formüllerinden üçüncüsü şu anda en gerçeğe yakını olarak görülüyor. Ancak bunlardan hangisi gerçekleşirse gerçekleşsin, CHP nin ana sorunu hep aynı noktada düğümlenecek.

CHP demokratik hukuk devletinin gerekleri konusunda ve işçi ve emekçi sınıfın siyasal ve ekonomik hakları konusunda üstlendiği toplumsal işlevin, kendisinin en büyük güç kaynaklarından biri olduğu gerçeğini gözden kaydedip bunları iktidara gelmesini engelleyen yükler olarak görürse giderek puan kaybedecektir. Büyük sermayenin ve uzantısı çevrelerin asıl istediği de CHP'yi bu puanların eksiye yaklaştığı noktada bulup, güçsüz haliyle masa başına oturtmaktır.

CHP'den beklenen sosyalist bir işlev değil demokratik bir işlevdir. CHP'nin büyük bir kitle partisi olarak ve kendi ana bütünlüğünü koruyarak her kesimle ve bu arada büyük sermayeyle de belirli ilişkileri ve olumlu diyalogları olacaktır. Olmalıdır. Dikkat edilecek nokta bu gibi diyaloglarda demokratik işlevden ödün vermenin CHP'nin işini kolaylaştırmayı yalnızca gücünü azaltacağı noktasıdır.

Temel ilkelerde ödün tanımayan bir tutumla CHP'nin kendisi dışındaki sağ partilerle diyalog içinde bulunması, onlara koalisyona kadar varan çağrılar yapması, zararlı sayılamaz. Zararlı olan "uzlaşma" değil, "benzeşme" dir. Benzeşmeye düşme tehlikesi ise sadece koalisyonlarda değil tek parti hükümetinde ve hatta muhalefette bilemevcuttur.

Kendi temel ilkelerini ve demokratik işlevini korumak koşuluyla CHP'nin sağ partilerle, bunların faşizme uzaklığı oranında ilişki kurması sadece meclis aritmetiğinin değil, demokrasinin ufkunda belirmeye başlayan bulutların da zorunlu kıldığı bir durumdur. Demirel'in kendi siyasal çıkarı uğruna faşizme göz kırpması "nasılsa sıkıya gelince kontrolüme alırım" diyerek tehlikeli bir ödün politikası izlemesi, CHP'yi sabırla ve inatla, AP'ye demokrasi anlaşması çağrıları yapmaktan alıkoymamalıdır. Aksine, CHP bu tutumu faşizme göz kırpan AP'lileri tecrit için ısrarla kullanmalıdır:

Demokratik işlevinden ve temel noktalardan ödün vermeden demokrasiyi korumak için uzlaşma aramak CHP nin yapacağı, iktidarda da muhalefette de bu olmalıdır. Şimdi görünen, CHP' nin çabalarına rağmen Demirel ve ortaklarının yeni bir "MC" macerasına gittikleridir. Bu durum da Türkiye'nin bütün ilerici ve demokrat güçleri hiçbir yılgınlığa kapılmaksızın mücadelelerini sürdüreceklerdir. Demokrasinin temel ilkeleri konusunda uzlaşma aramış olan CHP de hem yeni uzlaşma olanaklarını açık tutarak hem de ödün vermeksizin bu mücadeledeki yerini şüphesiz ki bütün ağırlığıyla alacaktır.

Demokrasiyi korumak için gel uzlaşalım" demek aynı zamanda "sen bu uzlaşmaya sırt çevirip maceraya koşarsan ben de tüm demokratik olanakları sonuna kadar kullanarak uyanık bir muhalefet yaparım" demektir.

yorum
Engin IDIL

Kimlerle uzlaşmak?

Türkiye işçi sınıfının öncü güçleri, seçimlerde CHP'yi destekleme kararı alırlarken, bir nokta ya özen gösterdiler: Bu nokta, CHP'nin içişleri ne karışmama, CHP içindeki muhalefet veya muhalefetlerin Genel Merkezle olan ilişki ve çeliş kilerinde taraf tutmama ve seçim öncesinde bu konularda görüş bildirmeme noktasıydı. Örgütlerin içişlerine müdahale etmeme tavrı, işçi sınıfının doğru "Cephe" anlayışının gereğiydi.

İşçi sınıfı ve Türkiye yurtsever, demokrat güçleri, ezici çoğunluğuyla, CHP'yi partinin iç işleyişine hiç müdahale etmeksizin kararı alırlarken, her şeyden önce, işçi sınıfının sınıfsal ve örgütsel bağımsızlığını somutlamış oluyorlardı. Sonra da, işçi sınıfının savaşım gücünün, sınıfsal ve örgütsel gelişiminin burjuva demokrasisi koşullarında çok da ha kolay gelişip serpileceğini kavramış ve bu konuda goşist sekterliklerden uzak olduklarını göstermeye çalışıyorlardı. Ve nihayet, Demokrasi Cephesini, Ulusal Demokratik Cepheyi bu tavırlarıyla pekiştiriyorlardı.

Cephe anlayışı gereği CHP'nin iç işleyişine en küçük bir müdahaleden kaçınmak, cephenin gereklerini CHP'ye hatırlatmamak anlamına gelmiyor.

CHP bugün "uzlaşma" sorununun ne demek olduğunu; büyük sermaye tarafından kendisinin nerelere çekilmek istendiğini; oysa Türkiye halkının çıkarları ve demokrasinin korunması için hangi noktada kalıp kimlere el uzatması gerektiğini iyice kavramak zorundadır.

Bir CHP'li milletvekili, CHP'ye MHP ile koalisyon önerirken "böylelikle CHP'nin sırtındaki komünistlerden de kurtulabileceğini" söyledi.

İşte, "uzlaşma"nın kimlerle nereye kadar olacağı, cephenin kimlerle, hangi toplum güçleriyle, nasıl, kimlere karşı yapılacağı sorularının hayati önemdeki cevabı, bu noktadan hareketle verilmelidir.

CHP yapısında, Türkiye koşullarında "sosyal demokrat" nitelikte bir parti, yine bugünün Türkiye'sinin son derece "nazik" koşullarında, demokrasinin korunması hayati sorun olduğunda, kimlerle uzlaşacak, kimlerle işbirliği yapacaktır?

Sermayenin yeni MC'ler özleyen, bir gözü fa şizmde olan kesimleriyle mi? Kendi kâr ve çıkarlarını tehlikede gördüğünde burjuva demokrasisinin tanıdıkları dahil olmak üzere, her türlü hak ve özgürlüğü kısıtlamaya hazır olan büyük sermaye ile mi? Yoksa demokrasinin çağımızdaki tek tutarlı savunucusu işçi sınıfıyla mı, emekçi kitlelerle mi, Türkiye'nin demokrat güçleriyle mi?

Bu soruya çeşitli cevaplar verilemez sanırız. Sorunun cevabı aslında kendi içindedir. "Uzlaşma" ve işbirliği, demokrasinin korunmasında eğer samimiysek ancak emek ve demokrasi güçleriyle olur.

Bu, kuşkusuz, CHP'nin sınıfsal konumu ve varlığını inkar ederek, sermaye kesiminden büsbütün kopması, kendisini olmadığı-ve talep olmadığı-bir yere, yani işçi sınıfının partisi yerine koyup sermayeyle, sömürüyle bu tarz bir mücadeleye girmesi anlamına gelmez. Ama şurası son günlerin deneyleriyle iyice ortaya çıkmıştır; Türkiye'deki etkin sermaye kanatları, çeşitli gerici emek ve demokrasi düşmanı kesimler, CHP'nin bu kanatlara güven verme ve uzlaşma eğilimlerini hiç de sanıldığı kadar ciddiye almamışlar, bu tavırlar, istenen kesimler üzerinde istenen "olumlu" etkiyi yapmamıştır.

Şu noktada yanılmamak, saf olmamak gerekir Sermaye, bir çeşit AP veya CGP haline getiremediği bir CHP'den her zaman korkacaktır. Çünkü sermaye, CHP'yi tek başına ele almamakta, sosyal demokrasinin ardında kabaran işçi sınıfı ve emekçi sınıflar savaşımının gücünü iyi görmektedir.

Bu durumda, CHP için fazla tercih yoktur. Türkiye'nin toplumsal-tarihsel koşullarında, Türkiye halkı ve toplumu için önemi ve ağırlığı asla inkar edilemeyecek olan CHP, demokrasi cephesindeki yerini bütün bu gerçeklerin ışığında saptamalı, uzlaşma sorununu "sadece sağ ile uzlaşma" şeklinde ele almanın aslında kendisine sağın desteğini sağlayamadığını; hatta bu durumda sağ ile bile uzlaşamadığını açıkça görmelidir.

Seydişehir'de bir avukatın arabası dinamitle havaya uçuruldu

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ, ŞEYDİŞEHİR'İN FAŞİZMİN ODAK NOKTASI HALİNE GETİRİLMEK İSTENDİĞİNİ BİLDİRDİ...

KONYA-(THA)- Konya'ya bağlı Seydişehir ilçesinde avukatlık yapan Engin Çakarçıoğlu'nun arabasına dün sabaha karşı patlayıcı madde atılmıştır.

Dinamit olduğu saptanan patlayıcı maddeden özel araba havaya uçmuş ve tamamen parçalanmıştır.

Olayla ilgili olarak bir bildiri yayınlayan Çağdaş Hukukçular Derneği Konya Şubesi Başkanı Şaban Üçlusoy, Şeydişehir'i faşizmin odağı haline getirmeyi amaçlayan olayların yoğunlaştığını bildirerek, "bilinmelidir ki, bu ülkede Anayasa ve yasaları korumakla görevli demokratik güçler de vardır. Bu saldırıları yapanlar en yakın zamanda yakalanmalı ve bağımsız yargıçların önüne çıkarılmalıdır" demiştir.

Üçlusoy, faşist güçlerin şiddet ve eylemlerine karşı demokratik mücadelelerini de sürdüreceklerini, sözlerine eklemiştir.

Genel Sekreter Firuzan Bala basına açıklama yaptı

TÜS—DER :"Yoksul emekçi halk tıp olanaklarından yararlandırılmıyor"

● Diyarbakır Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesinde, döner sermayeden kesilen paraların amaç dışı kullanıldığı ileri sürüldü

DİYARBAKIR (THA)- TÜS-DER Diyarbakır Şubesi Sekreteri Firuzan Bala, "Tıp Fakültesi Dekanlığı daha yoğun sömürü politikalarını etkinleştirmek için, döner sermayeden kestiği paraların büyük bir meblağı amaç dışı kullanılmaktadır" demiştir.

Kısa adı "TÜS-DER" olan Diyarbakır Tüm Sağlık Personeli Derneği Yönetim Kurulu adına basına yazılı bir açıklama yapan dernek sekreteri Firuzan Bala, Fakültede tabanda yönetici olan bilinçli ve devrimci sağlık emekçilerini saldırgan ve faşizan politikalarıyla hedef almak isteyen dekanlığın, son günlerde çağ dışı baskılarını yoğunlaştırdığını ileri sürmüştür. Firuzan Bala açıklamasında özetle şunları söylemiştir:

"Fakülte Dekanlığı daha yoğun sömürü politikalarını etkinleştirmek için döner sermayeden kestiği paraların büyük bir meblağı amaç dışı kullanılmakta, başvuran hastalardan para karşılığı makbuz kesilerek parası olanlar tıbbın her türlü imkanlarından yararlanmaktadır.

Yoksul, emekçi halk ise muayene edilmekte; gelişi güzel bakılmaktadır. Hastane kapılarında oluşan kuyruklar ilimiz Numune Hastanesi ve Fakülte Kliniklerin de görülen bu tablo, yığınsal sorunlarıyla göze çarpmaktadır. Sağlık emekçileri üzerinde uygulanan baskılar ve sağlık hizmetlerinin ilimizde birkarışıklık ortamına sokmakta yarar görenlere, demokrasiye büyük bir bilinç ve kararlılıkla bağlı olan sağlık emekçilerinin örgütü TÜS-DER tüm olanaklarını kullanarak karşı koyacaktır."

İzmir'de kalitesiz ve eksik ekmek çıkaran 54 fırıncı Savcılığa verildi

İZMİR-(THA) İzmir'de kalitesiz ve eksik gramajlı ekmek çıkardıkları için Savcılığa verilen fırıncıların sayısı 54'e yükselmiştir.

İzmir Belediyesi Zabıta İşleri Müdürlüğünden edinilen bilgiye göre, fırınlarda, kalite ve gramaj kontrolü devam etmektedir.

Belediye ilgilileri, fırıncıların bozuk kaliteli ve eksik gramajda ekmek çıkarmakta ısrar etmelerinin nedenini, ekmeğe istedikleri zammın kabul edilmeyişine bağlamışlardır.

Fırıncıların zam taleplerinin ancak buğday taban fiyatlarının belirlenmesinden sonra ele alınabileceğini belirten Belediye ilgilileri, şimdiye dek yapılan kontrollerde kalitesiz ve eksik gramajda ekmek çıkardıkları saptanan 54 fırıncının C. Savcılığına verildiğini ve haklarında Savcılıkça soruşturma açıldığını kaydetmişlerdir.

Karataş'ın üniversitedeki görevine başlayıp başlamayacağı Danıştay'dan soruldu

● Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Özdengiz "Karataş'ı göreve başlatsaydık suçlu olabilirdik" dedi

ERZURUM(THA)- Eski TRT Genel Müdürü Prof. Dr. Şaban Karataş'ın Erzurum Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesindeki görevine başlayıp başlayamayacağı Danıştay'dan sorulmuştur.

Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ali Özdengiz, Erzurum'daki görevinden izin alarak TRT Genel Müdürlüğüne atanan Prof. Dr. Karataş'ın Danıştay kararından sonra Atatürk Üniversitesine dönmesinin gerektiğini, ancak dönmediğini, bu nedenle de müstafi sayılabileceğini belirtmiş, "Karataş'ı göreve başlatsaydık suçlu olabilirdik. Bu nedenle ise başlatmadan önce Danıştay'dan mütalaa istedik" demiştir.

Prof. Dr. Özdengiz, Danıştay'ın vereceği karara uyacaklarını tekrarlamıştır.

TÖB-DER'in "Demokratik Eğitim Kurultayı" 22 Ağustosa ertelendi

İSTANBUL (İSTA)- TÖB-DER tarafından daha önce 25 Temmuz'da yapılacağı bildirilen "Demokratik Eğitim Kurultayı"nın hazırlık çalışmalarının tamamlanamaması nedeniyle bir ay sonra 22/27 Ağustos günlerinde yapılacağı öğrenilmiştir.

Demokratik Eğitim Kurultayı DEK'in 1 Mayıs 5 Haziran gibi önemli olaylar, yoğun faşist baskılar, kayım ve sürgünler yüzünden çalışmalarını tamamlayamadığı açıklanmıştır. Ayrıca DEK'e çağrılmış olan demokratik kuruluş ve kişilerin de hazırlıklarının tamamlanamadığı bu bakımdan kurultayın hazırlıkları tamamlanıp daha geniş kapsamlı ve etkin olabilmesi için Yönetim Kurulunca bir ay ertelendiği bildirilmiştir.

Kocaeli Devrimciler Birliği ve DİSK'e bağlı Genel-İş'e polis tarafından baskın yapıldı

İZMİT (İSTA)- DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası ile Kocaeli Devrimciler Birliği Genel Merkezine dün sabah baskın yapan polis arama yaparak tüm kitap ve dergilere el koymuştur.

Kocaeli Devrimciler Birliği (KDB)nin Yarımca 6. Kültür ve Sanat Şenliği sırasında açtığı kitap ve afiş sergisinde yasaklanmış yayınların bulunduğunu iddia eden polis ekibi, önceki gün sergide bulunan bu kitapların dün kaçırıldığını ve Birlik Genel Merkezine saklandığını ileri sürmüştür.

Baskına gerekçe olarak gösterilen yayınların ise yine KDB tarafından 9 Nisan Gençlik Gecesinde açılan kitap sergisinden, yasaklandığı gerekçesiyle toplanan, ancak geçtiğimiz Çarşamba günü Savcılıkça takipsizlik kararı verilerek KDB'ye iade edilen yayınlar olduğu öğrenilmiştir.

Sergiden kaçırılarak saklandığı iddia edilen kitapları bulma bahanesiyle Kocaeli Devrimciler Birliği ile aynı binada bulunan Sendikaya polis tarafından yapılan baskın Kocaeli'de bulunan demokratik kuruluşlarca şiddetle kınanmıştır.

Ortak bildiri yayınlandı

Mersin'de 16 demokratik kuruluş MC'nin yeniden diriltilmek istenmesini kınadı

● Bildiride, " 2.MC'ye geçit verilmeyecektir" denildi

MERSİN (THA) Mersin'de 16 demokratik kuruluş yayınladıkları ortaklaşa bildiride MC'nin yeniden diriltilmek istenmesini şiddetle kınamışlardır.

Konuyla ilgili olarak yapılan ortaklaşa açıklama özetle şöyledir:

"Birkaç yıldır ülkemizi sömüren, zulüm ve cinayetler dönemi yaratan, yurdumuzun kana bulanmasına yolaçan, devlet kasasından birader ve yeğenlere milyonlar kazandıran MC hükümetinin yeniden kurulmasına işçi sınıfı ve tüm emekçi halkımız geçit vermemelidir. Cepheciler şunu bilmelidirler ki, başta işçi sınıfımız olmak üzere tüm emekçi halkımız MC'nin yeniden dönmesini istemiyor. İkinci MC'ye geçit verilmeyecektir. MC ye karşı mücadelemiz sürecektir."

Meslek Yüksek Okulu öğrencisi Şentürk'ü yaralayan öğrenci tutuklandı

MALATYA-(THA) CHP Malatya Milletvekili Mustafa Şentürk'ün yeğeni Meslek Yüksek Okulu öğrencisi Yakup Şentürk'ü tabancayla ateş ederek ağır şekilde yaralayan İTİA öğrencisi Gündüz Top Adliyeye verilerek tutuklanmıştır.

Malatya Emniyet Müdürü Abdülkadir Aksu, Meslek Yüksek Okulu önünde meydana gelen olaylardan sonra okulda yapılan aramalar sırasında patlamaya hazır bir dinamit lokumunun bulunduğunu açıklamıştır. Soruşturma sürdürülmektedir.

TEKEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE
SINAVLA PERSONEL ALINACAKTIR

Genel Müdürlük merkezinde ve İstanbul Ünitelerimizde (İst. Başmüdürlüğü, Üsküdar Y. T. B., Şişli Likör, Cibali Tütün, Maltepe Sigara, Büyükdere Kibrit, Bomanti Bira, Paşabahçe İspirto fabrikalarında) çalıştırılmak üzere sınavla aşağıda belirtilen sayıda personel alınacaktır.

İsteklilerin;

1-Hukuk, İşletme, İktisat, Siyasal Bilgiler, İdari Bilimler Fakülteleri ile İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri ve benzeri yüksek okul mezunu,

2-Lise, Ticaret Lisesi ve Orta Okul mezunu,

olmaları, erkek adayların askerlik görevlerini yapmış bulunmaları, Lise ve Orta Okul mezunlarının öğrencilikle ilişkilerinin olmamaları gerekmektedir.

İsteklilerin 657/1897 sayılı yasanın 48. maddesindeki Genel koşullara uygun olmaları ve engeç 27.7.1977 Çarşamba günü çalışma saati sonuna kadar sınav için gerekli belgelerle Özlük İşleri Müdürlüğüne (Unkapanı) şahsen başvurmaları gerekmektedir.

Yazılı sınav 29.7.1977 Cuma günü saat 14.00'de Unkapanı Abdülleziz Caddesi Hisaraltı Sokaktaki (Cibali Tütün Fabrikası bitişiği) Genel Müdürlük yemek salonunda yapılacaktır. Yazılı sınavı kazananlar ayrıca mülakata tabi tutularak başarı sırasına göre atamaları yapılacaktır.

Atanacaklara 657 Sayılı Yasa gereğince ücret ve yan ödeme verilecek ayrıca sosyal haklar sağlanacaktır.

Öğrenim derecesi	Sınıf	Adet
Yüksek	G. İ. H.	30
Lise	G. İ. H.	15
Orta	G. İ. H.	15

Sınav için gerekli belgeler:
1-Öğrenim belgesi veya onaylı örneği
2-Nüfus cüzdanının onaylı örneği
3-Askerlik terhis belgesi
4-C. Savcılığından alacakları suçsuzluk belgesi
5-2 adet vesikalık fotoğraf.

(Basın: 2112)- 1845.

Politika

SAHİBİ: Politika Basım ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunu (DİSK) temsilen İsmail TOKLER

Genel Yayın Müdürü: İsmail CEM
Yazı İşleri Yönetmeni: Aydın ENGİN
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Işık YURTÇU
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
Müessese Müdürü: Haldk YETİŞ

ADRES (İSTANBUL): Yerebatan Caddesi, Tesisatçılar Sokak No: 5 Cağaloğlu
TEL: 27 77 12 27 69 09
ANKARA: İzmir Caddesi 20/27 Kızılay
TEL: 17 65 36 18 36 88
BASKI: İstanbul Matbaası Tesisleri
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
Sayı: 1471 Yıl: 5 150 kuruş

İLAN TARİFESİ:
Sütun santimi 3. sayfa 110 TL
İlan sayfası 100 TL
İstanbul Baskısı 70 TL
Kitap ilanları 50 TL

İSTANBUL JANDARMA LEVAZIM AMİRLİĞİ SATINALMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

J. Birlikleri ihtiyacı için 30.000 metre tentelik haki branda bezi 2490 sayılı kanunun 31. nci maddesine göre kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır. Muhammen bedeli 2.610.000.00 lira olup, geçici teminatı 92.050.00 liradır. Eksiltmesi 3 AĞUSTOS 1977 Çarşamba günü saat 11.00 de İstanbul J. Sat. Al. Kom. Başk. lığında yapılacaktır. Evsaf ve şartnamesi İstanbul, Ankara ve İzmir J. Sat. Al. Kom. Bşk. lıklarında görülebilir. İsteklilerin kanuni şekilde tanzim edecekleri teklif mektuplarını eksiltme saatinden bir saat önce Komisyon Başkanlığına vermeleri şarttır. Her türlü gecikmeler kabul edilmez.

(Basın: 20412)- 1323.

İLAN ZİLE KAYMAKAMLIĞINDAN

1-İlçemiz Devlet Hastanesi ikmal inşaatı 2490 sayılı kanun hükümlerine göre kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.

2-İşin keşif bedeli 750.000,00 liradır.

3-Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar Zile Devlet Hastanesi Baş Tabipliğinde ve Tokat Sağlık Müdürlüğünde görülebilir.

4-İhale 9.8.1977 Salı günü saat 15. de Zile Devlet Hastanesinde ihale komisyonu huzurunda yapılacaktır.

5-İsteklilerin (33.750,00) liralık geçici teminat mektubu ile 1977 yılına ait ticaret odası belgesi ve müracaat dilekçesi ile birlikte verecekleri taahhüt beyannamelerinin Bayındırlık müdürlüğünden alacakları yeterlik belgesini teklif mektupları ile birlikte kapalı zarfa koymaları gerekir.

6-İsteklilerin teklif mektuplarını (9.8.1977) salı günü engeç saat 14 de kadar makbuz mukabilinde komisyon başkanlığına vermeleri.

7-Postada vaki gecikmeler kabul edilmiyecektir. Keyfiyet ilan olunur.

(Basın: 2106)- 1846.

KAŞ KALKAN BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

Belediyemizce yaptırılacak olan işlerin aşağıda belirtilen inşaatlar 2490 sayılı ihale kanununa göre kapalı zarf usulü 29.7.1977 tarihinde saat 10.00 da Belediye binasında encümen huzurunda ayrı ayrı ihaleye verilecektir.

İşin Cinsi	1. Keşif Bedeli	Geçici Ter
1-Yol Betonlaması	135.000	7,500
2-Park Tanzimi	135.000	7,500
3-Sahil Tanzimi	100.000	6,200

A-Taliplilerin ihaleye girebilmeleri için en geç bir gün evvelden belediye encümeninden ihaleye iştirak belgesi alması gereklidir.

B-İhalenin ilan ücreti müteahhite aittir.

C-Şartname ve ihale dosyası her gün mesai saatleri dahilinde belediyeden görülebilir.

D-Postada Gecikmeler kabul edilemez.

(Basın: 20802)-1317.

MADEN-İŞ ENTİL DÖKÜM FABRİKASINDA GREV KARARI ALDI

ESKİŞEHİR-(İSTA)

Halen 33 işyerinde grev uygulayan Maden-İş Sendikası Eskişehir'deki Entil Döküm Fabrikasında da grev kararı almıştır.

Maden-İş Sendikası ile MESS arasında Entil işyerinde çalışan 240 işçi için sürdürülen toplusözleşme görüşmeleri diğer işyerlerinde olduğu gibi burada da olumsuz sonuçlanmış, MESS herhangi bir teklif getirmeden uyuşmazlık tutanağı düzenlenmiştir.

Bunun sonunda Uzlaştırma Kurulunca verilen kararlar da Maden-İş Sendikasınca kabul edilmemiş ve böylelikle Entil işyerinde de grev olanağı belirmiştir.

Kararla ilgili olarak Maden-İş Sendikası Eskişehir Bölge Temsilciliği yetkililerince, MESS'in her yerde olduğu gibi, bu işyerinde de katılı olarak işçileri greve zorladığı, sendikanın tüm tekliflerine karşın, hiçbir teklif getirmediği gibi, sendikanın tekliflerinin de müzakeresine yanaşılmadığı belirtilmiştir. Uzlaştırma Kurulunun gün nin koşullarına uymayan kararı nedeni ile Maden-İş Sendikasının grev kararı aldığı belirtilmiştir.

Sendika yetkilileri, yasal prosedürlerin tamamlanmasından sonra Entil işyerinde de greve başlanacağı bildirmişlerdir.

Yeni Haber-İş Türk-İş ve Haber-İş yöneticilerini mahkemeye verdi

DİSK'e bağlı Yeni Haber İş, yasalara aykırı toplusözleşme imzalayan ve sahte belgelerle işkolu yetkisi alan, Haber-İş Sendikası yöneticileri ile Türk-İş yöneticilerini mahkemeye vermiştir.

Yeni Haber-İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu üyeleri düzenledikleri basın toplantısında, Yeni Haber-İş Sendikasını yıkamayan MC iktidarının önemli bir iş kolu olan haberleşme alanında faşist bir sendika örgütlemek amacıyla Haber-İş'i kurdurduklarını öne sürmüşler, bu sendikanın Ülkü Ocakları ve Ülkücü İşçiler Derneği tarafından yönetildiğini belirtmişlerdir.

Yeni-Haber İş Sendikasının 7. İş Mahkemesinde açtığı işkolu yetkisinin iptali yöntemdeki davada bilirkişilerin, Haber-İş Sendikasının sahte belgelerle işçi olmayan kişileri üyesi imiş gibi gösterdiğini saptadıklarını belirten Haber-İş'in imzaladığı toplusözleşmeyi iptal ettireceklerini açıklamışlardır

25 işyerinde Maden-İş üyesi grevci işçiler grevlerin 45. gününde ödeneklerini alıyor

Bugün grev ödentisi verilecek işyerleri

1-EMBO SAN.
2-MAN SAN.
3-ARÇELİK A.Ş.
4-ARÇELİK A.Ş. (Eskişehir)
5-HAYMAK SAN.
6-AS ELEKTRO
7-MESSAN A.Ş
8-SIMKO TIC. ve SAN.A.Ş.
9-PARSAN SAN.
10-DOĞU GALVENİZ SAÇ SAN.
11-BEBİMOT BELDE BISIKLET
12-PROFILO SAN.
13-BOTEL A.Ş.
14- PALMEK Profilo
15- MEMSAN Metal Mamülleri
16-BORONKAY SAN. ve TIC.A.Ş.
17- SUNGURLAR ISI SAN A.Ş.
18-TERNAL SAN. ve TIC.LTD.ŞTI
19-TEL ÇIVI SAN.
20-DEMAS DEMIR ÇEKME
21-YENI GAYRET DEMIR SAN
22-BEKO TEKNIK A.Ş.
23-TUBER ÇELIK SAN.A.Ş.
24 -YILDIZ KAZAN FAB.
25-ÇELIK END. T.A.Ş.

ikinci ödemeler grevlerin 90. gününde yapılacak

DAHA ÖNCE GREVE BAŞLAYAN 7 İŞYERİNDE ÖDEMELER YAPILDI

MESS'e karşı topluca greve başlayan işçilere ilk ödeme bugün yapılıyor

İSTANBUL-(İSTA)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının 30 Mayıs tarihinde MESS'e karşı başlattığı grev yerlerinde bulunan işçilere 45 günün dolması nedeniyle ilk ödemeleri bugün yapacağı bildirilmiştir.

Daha önce MESS'in uzlaşmaz tavrı üzerine greve başlanan 7 işyerinde ise ödemelerin 45. günün dolduğu tarihlerde yapıldığı haber verilmiş, ikinci ödemelerin ise, grevlerin 90. gününde yapılacağı bildirilmiştir.

Bu arada, çeşitli işyerlerinden işçilerin grev ödentilerini almayacağını açıkladıkları da öğrenilmiştir. Nitekim Arçelik Fabrikasının Gebze'de kurulu bulunan işyerinde çalışan Gültekin Alpkaya, Maden-İş Genel Merkezine bir mesaj göndererek şöyle demiştir.

"Türkiye Maden-İş Sendikası Merkez Dayanışma Komitesine,

Sendikamız Maden-İş'in yapacağı ilk 45 günlük grev ödentisini sendikamıza bırakıyorum.

Zafer işçi sınıfının olacaktır. Yaşasın DİSK, Yaşasın Maden-İş"

MADEN-İŞ DİRENİRKEN

Arif ŞARE
Şarkışla TÖB-DER

Şu kadar günden beri işçi sınıfımızın en gelişkin sendikası, MESS"e karşı direnişini sürdürüyor. Bu direniş sürerken gelişen dayanışma boyutları ve içeriğinden sıcağı sıcağına çıkarılacak dersler var.

Yıllar boyu ilerici-aydın çevrelerde işçi sınıfının öncülüğü soyut tartışma konusu bile oldu. Bu tartışmanın tozu, dumanı kapalı odalarda devam ederken 15-16 Haziran işçi hareketi meseleyi çözdü, işçi sınıfımız sosyal ve siyasal savaşım gücünü onlara kavrattı.

DGM yasa tasarısının önlenmesi ve şanlı 1 Mayısların yıllar sonra uluslararası işçi dayanışması ruhu ile kutlanması, yakın tarihimiz boyunca en önemli yığınsal ve kalıcı başarılar oldular.

İkibuçuk yıllık gerici-faşist karması MC iktidarı emekçiler, yurtsever aydınlar ve demokratlar üzerinde terör ve baskısını koyarken, DİSK'in düzenlediği "Barış ve Özgürlük" mitingleri anti-demokratik saldırılara karşı en tutarlı, toparlayıcı, kitlesel çıkışlar haline dönüştü. Bir vali kararı ile kapatabildikleri yüzbinlik dernekler, yasadışı sürüp attıkları ilerici-aydınların işlerinin bitirilmesi ile demokrasi mücadelesinin bağaz lanamayacağını işçi sınıfımız her durumda "yenilmez-yutulmaz" güç olduğunu göstererek ortaya koydu.

İşçi sınıfımızın örgütlü ve gerçekçi tavırlanmaları, kemikleşmiş unsurlar dışında fakat onlara beslediği sempatinin çekim alanlarında ilericilik-devrimcilik adına maceraya yatkın unsurları DİSK'in sosyal-politik mücadele hattına toparladı. Gerici çevrelerin geniş çaplı provokasyonlarını belli ölçüde önledi.

İşçi sınıfının savaş yolunu benimsemiş gençlik, artık tartışılmaz bir örgütsel güçlülük kazandı. İlerici hareketimizde yıllardan beri çeşitli sapmalara kaynaklık etmiş; her türlü provokasyona açık bu toplum kesimi, işçi sınıfının kararlı tutumu ile kazanılmış oldu.

Başta emekçi kadınlarımızın, genel olarak ezilen, horlanan kadınlarımızın mücadele alanlarına çıkışları ilk kez işçi sınıfımızın koruyuculuğu ve kollayıcılığı ile başarıldı. Bugün ülkemizin en güçlü kadın örgütü haline geldi.

DİSK'in sınıf sendikacılığındaki tutarlı savaşımı DİSK saflarındaki birliği daha bir bilinçlice sıklaştırırken, sarı şebekeler, patron sendikaları bir bir çöktüler. Bugün bu sarı şebekelerden TÜRK-İŞ'in başına tarafa takla atacağını şaşırmışsa, büyük burjuvazinin kuklası olduğunu artık saklayamıyorsa karşısındaki işçi sınıfının tutarlı sıkıştırması bunun tek nedenidir.

5 Haziran seçimlerinde DİSK kamuoyuna yayınladığı bir bildiri ile ileri-demokratik taleplerini ortaya koyarak CHP'yi desteklemiştir. Bugün seçim sonuçlarına baktığımız zaman DİSK'in örgütlü bulunduğu büyük sanayi kentlerindeki bu partinin oy artışı ve buralardaki çıkardığı çok sayıdaki parlamenterin nedeni de kavranacaktır.

DİSK'te örgütlü işçi sınıfımızın gelişen, her aşaması tarihi bir başarı olan mücadele süreci uluslararası ilerici güçler arasında saygınlığını artırmıştır. DİSK' in öncülüğünde değerlendirilen dünya barış gününe ve 10. kuruluş yıldönümüne dünya sendikaları tarafından yapılan katılımlar bu saygınlığın göstergesidir.

Bugün 40 bin Maden işçisi MESS'e karşı amansız bir direnişe geçmiştir, yani bugün işçi sınıfımız ulusal sosyal kurtuluşumuzun yiğit evlatları sömürüye baskıya karşı savaş meydanındadırlar. Dört bir yandan dayanışma geliyor. Her "ilericiyim, yurtseverim" diyen kişi ve kuruluşun bu savaşıma gücünce katılımı şarttır. Bu katılım işçi sınıfı öncülüğünü sözde veya özde kabul etmenin ayracı olacaktır. Bu dayanışma, sömürü ve baskıya soyut sloganlar savurmanın ötesinde savaşımın gerçeğini kabul etmek olacaktır. Ve bu katılımın politik içeriği emekçi yığınların savaş alanında işçi sınıfımızın savaşımı ile tanışması ve onunla buluşması olacaktır.

Direnişteki maden işçilerine kırsal kesimden gönderilen ufak bir para yardımının veya yiyeceğin büyük anlamı ve değeri vardır. Öteden beri söylenegelen işçi-köylü bağlaşıklığı bu somut durumlarda kurulur, emek çephesi böyle oluşur. Emekçi köylülüğümüz kendi kurtuluşunun öncüsüne güveni ve bağlılığını bu çalışmalar da anlayacaktır.

Bu dayanışmayı örgütlerken kırsal kesimdeki ilerici ve yurtseverlerin işçi-köylü bağlaşıklığını emekçi köylülüğe anlatabilmelerinin olanağı çok elverişlidir. Samandağı'ndan (Antakya) gönderilen sebze ve meyve yardımının benzeri Anadolu'nun bir çok yerinden gönderilebilir.

Anadolu'nun bir çok köyünde DİSK'in saygınlığı, emekçi köylülüğümüzün gönlünde yer etmiştir. Bu pare kende dayanışma isteği basit fakat anlamlı bir örgütleme ihtiyaç gösteriyor.

Bu durumda kurulacak işçi-köylü dayanışması ileri ci haketemizde tarihi bir adım olacaktır.

İşverenlerin SSK borçlarının 5 milyarı aştığı bildiriliyor

ANKARA-(ANKA)

İşverenlerin Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları son bir yılda 1 milyar liranın üzerinde bir artış göstererek 5 milyar 195 milyon 222 bin liraya yükselmiştir. Genel Müdürlük tarafından hazırlanıp Sosyal Güvenlik Bakanlığına sunulan bir rapor da prim alacaklarının artmasında kredi sağlamak ve açıktan kar sağlamak için kurulan "danışıklı" ticaret şirketlerinin kısa sürede feshedilmelerinin önemli rolü olduğu ifade edilmiştir. Prim borcu olan işverenlerin başında içkili gazinolar ve inşaat mütahhitleri gelmektedir.

Raporda kanuni takibe verilen borç tutarının 2 milyar 860 bin liranın üzerinde bulunduğu, 175 bin 190 adet dosyanın icra dairelerinde işlem gördüğü kaydedilerek şöyle denilmiştir:

"Takip konusu alacakların 106 milyonluk bölümü iflaslı dosyalara aittir. Kredi temini ve açıktan kar sağlamak amacıyla ticaret şirketleri kurarak bir süre sonra bu şirketlerin feshi, tasfiyesi veya iflası yoluna gidilmesi çok rastlanan bir ticari oyundur. Bu durumun sonuçlarına engel olmak kurumun iktidarı dışında kalmaktadır."

Tekstil Sendikası İzmir Basma Fabrikasında toplu sözleşme yetkisinin Teksif'e verilmesine İş Mahkemesinde itiraz etti

İZMİR- (ÖZEL)-

İzmir Basma Fabrikasında, Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasına toplu iş sözleşmesi yetkisi verilmesi üzerine DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası İş Mahkemesine başvurarak, Türk-İş'e bağlı sendikanın "sahte üye fişi" düzenlediğini bildirmiştir.

İzmir Bölge Çalışma Müdürlüğü geçtiğimiz hafta içinde İzmir Basma Fabrikasında toplusözleşme yapmaya yetkili sendikayı belirlemiş, Türk-İş'e bağlı Teksif Sendikasının bu işyerinde 450 işçi adına toplusözleşme yapmaya yetkili olduğunu bildirmiştir.

Bölge Çalışma Müdürlüğünün toplusözleşme yetkisini Teksif Sendikasına vermesi üzerine DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası, karşı sendikanın sahte üye fişleri düzenleyerek ve işyerinde işverenle birlikte işçilere baskı yaparak yetki aldığı gerekçesiyle, İzmir İş Mahkemesine başvurmuştur.

ÖDEMİŞ TEKSTİL'DE UYUŞMAZLIK

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikasının, 300 işçi adına Ödemiş Tekstil Fabrikasında sürdürmekte olduğu toplu iş sözleşmesi görüşmeleri uyuşmazlıkla sonuçlanmış, fabrikada grev olasılığı belirmiştir.

Tekstil Sendikası Ege Bölgesi Temsilcisi İsmail Entürk, bir süre önce başlayan toplu iş sözleşmesi müzakerelerinde, işverenin, sendikalarının götürdüğü 63 maddelik toplusözleşme taslağından 22 maddeyi prensipte kabul ettiğini ancak, diğer maddeleri görüşmek üzere bir daha toplantılara katılmadığını söylemiştir.

Görüşmelerin işverenin toplantılara katılmaması nedeniyle kesildiğini belirten Tekstil Bölge Temsilcisi Şentürk, uyuşmazlık konusu maddelerin çözümü için Uzlaştırma Kurulunun oluşturulmasını istediklerini bildirmiştir.

Uzlaştırma Kurulunun önümüzdeki günlerde toplanarak, uyuşmazlık konusu maddeler hakkında karar alacağını kaydeden Şentürk, uzlaştırmadan çıkacak karar sendikamızı tatmin etmezse bu iş yerinde greve gitmek kararındayız" demiştir.

TEKEL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE TEKNİK ELEMAN ALINACAKTIR

Yatırım Uygulama Grubu Müdürlüğümüze askerlik görevini yapmış, aşağıdaki koşulları haiz 7, 6. derece kadrolara atanmak üzere teknik eleman alınacaktır.

1-Elektrik yüksek mühendisi veya mühendisi(4 adet)
2-Makina Yüksek Mühendisi veya Mühendisi(4 adet)
3-Harita Yüksek Mühendisi veya Mühendisi(1 adet)
4-Mimar veya Yüksek Mimar(1 adet)
5-Şantiyelerde çalıştırılmak üzere İnşaat Yüksek Mühendisi veya Mühendisi(10 adet)

İhtiyaçtan fazla istekli çıktığı takdirde 25. 7. 1977 Pazartesi günü Genel Müdürlüğümüz (Unkapanı) merkez binasında saat 14'de yarışma sınavı yapılacaktır.

Lisan bilenler tercih sebebidir.

Atanması yapılanlara 657/1897 Sayılı Yasayla kazanılan haklar ve yan ödeme verileceği gibi santiye ve araziye gönderilmeleri halinde atandıkları kadro dereceleri üzerinden ayrıca yevmiye ödenecektir.

İstekililerin 22. 7. 1977 Cuma günü çalışma saatine kadar aşağıdaki yazılı belgelerle birlikte Özlük İşleri Müdürlüğümüze şahsen başvurmaları gerekmektedir.

Duyurulur.

Sınav için gerekli belgeler
1-Öğrenim belgesi veya onaylı örneği
2-N. cüzdanı suretinin onaylı örneği
3-Askerlik terhis belgesi.
4-C. Savcılığından alınacak suçsuzluk belgesi.
5-2 adet vesikalık fotoğraf.

(Basın: 20842)- 1315

ISTANBUL SANAT BAYRAMI ART FESTIVAL
22 Ekim - 13 Kasım 1977

ÇAĞIRI
SERGİLER - YARIŞMALAR
RESİM - ÖZGÜN BASKI TEKNİKLERİ - HEYKEL - SERAMİK - GRAFİK - TEKSTİL - SAHNE VE GÖRÜNTÜ SANATLARI - ENDÜSTRİ TASARIMI - FOTOĞRAF - KARİKATÜR

Ayrıntılı bilgi için başvurma adresi:
İSTANBUL SANAT BAYRAMI 1977
SERGİLER - YARIŞMALAR
Devlet Güzel Sanatlar Akademisi
Fındıklı - İstanbul

ISÇİLER SORUYOR
UZMANLAR CEVAPLIYOR

Yusuf İMRE

Sendikaya üye olmak

SORU

Biz 60-70 arkadaş bir işyerinde çalışıyoruz. Sabah altıdan akşam dokuz ona kadar. Ücret durumu, 2000-4000 arası değişiyor. Yemekler yenmeyecek kadar kötü. Üzerimizdeki baskı çoktur. Bundan bir ay evvel bizi sözde Yol-İş Sendikasına kayıt yaptılar. İşverenin adamları kayıtları okutmadan imzalattılar. Bugüne kadar sendikanın adamları buraya gelmedi. Sendikalı olmayı istiyoruz. Fakat sendika yollarını bilmiyoruz. Bize yardımcı olmanızı rica ederiz.

CEVAP

Sınıf uzlaşmacısı sendikacılık, işçiyi patronun vahşi sömürüsüne terkeder. İşçileri sadece sözde örgütler. Aslında, onları patronlar karşısında örgütsüzlüğe mahkum eder. Görevi budur. Sizin işyerinde olanlar da bunu bir kere daha ispatlıyor.

DİSK ve onun sendikaları ise sömürüye karşı savaşır. Yani sınıf sendikacılığı yaparlar. DİSK'in sizin iş kolunuzdaki sendikanın adı, Bay sen-İş'tir.

İzleyeceğiniz yolu yordamı görüşmek için DİSK Örgütlenme Dairesine başvurunuz.

Adres: Merter Sitesi, Sendikalar Binası-İSTANBUL

KONGRE İLANI

Derneğimizin Olağan Genel Kurulu 24 Temmuz 1977 Pazar günü saat 10.00'da Kasırali Cad. No:129 Fikirtepe/Kadıköy adresindeki kahvehanede, aşağıdaki gündem gereğince yapılacağı ilgililere duyurulur.

Gündem:
1-Açılış, 2-Yoklama ve Divan Teşekkülü, 3-Faaliyet raporunun okunması ve görüşülmesi, 4-Denetim Kurulu raporunun okunması ve görüşülmesi, 5-Organların ibrası, 6-Seçimler, 7-Kapanış.

Boyabat Piri Efendi Köyü Yardımlaşma ve Kalkındırma Derneği Yönetim Kurulu.
Po: 1844.

YORUM

Ayşe Bilge DİCLELİ

Bu silah kimin üzerinde denendi?

SALT-II, Viyana görüşmelerinin gündemde olduğu, Belgrad Hazırlık Toplantısının sürdüğü, Cenevre Silahsızlanma Komisyonunun yaz dönemi çalışmalarının başladığı bir sırada ABD tarafından geliştirilen bir silah günün konusu oldu: Nötron bombası. Radyasyon yoluyla canlıları kitle halinde yok eden bu silahın ilk denemesinin Nevada çölünde yapıldığı açıklandı.

Beyaz Saray'dan yapılan açıklamada, bombanın Lance füzelerine yerleştirilmesine karar verildiği, bomba üzerindeki deneme ve çalışmaların devam edeceği, bütün bunlar tamamlandıktan sonra da Sayın Başkan Carter'in üretim hakkında karar vereceği de yeralıyordu.

Amerikan ordu-sanayi kompleksinin, Amerikan emperyalizminin barış ve insan düşmanı çehresini açıkça ortaya koyan bu silah, Amerika'da denenen ilk kitle imha silahı değil. Pentagonun öncülüğünde geliştirilen akla hayale gelmeyecek yöntemlerve insanlığa ve doğaya yönelen silahlar eskiden beri Amerikan halkı üzerinde denenmiş durmuş.

1949-1969 yıllarında Amerikan emperyalizminin büyük bir hırsla geliştirdiği mikro-biyolojik silahlar da ilk kez Amerikan halkı üzerinde denenmiş. Pentagon yetkilileri, New York sokaklarına saldıkları mikropların zararsız nitelikte olduğunu ileri sürüyorlar, ama daha sonra yayınlanan ordu raporları tam tersini söylüyor: Denemeler nedeniyle yüzlerce Amerikalı ölmüş bulunuyor.

1950-1966 yılları arasındaki denemelerde ise Florida eyaletinde akciğer iltihabı ve astım salgını başgöstermiş. Doktorlar, "bize sorulsaydı, bu mikropların kullanılmasına karşı çıkardık" diyorlar. Ne var ki, emperyalistler, kimsenin fikrini sormak niyetinde ve gayretinde değiller.

Yine bir ABD Başkanı olan Roosevelt'in emriyle geliştirilen ve yine kitle halinde canlıları yoketmeye yönelik mikro-biyolojik silahlar yalnız genel olarak sokaklarda değil, tektek kişiler üzerinde de denenmişti. Ohio hapishanesinden seçilen "gönüllü" tutuklular üzerinde, geliştirilen 8 mikrop türüyle 150 deneme yapıldı. Deneme sonuçları Amerikan ordu raporlarında uzun uzun incelendi. Ancak dünya kamuoyunun nefretini kazanan bu yöntemler, Birleşmiş Milletler tarafından yapılan baskılar sonucu 25 Kasım 1969'da zamanın Başkanı Nikson tarafından yasaklandı.

Barış, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımının yeni mevziler kazandığı, dünya barış hareketinin geniş yığınları kucakladığı bir dönemde insanlığın geleceği ile oynayan bu silahın geliştirilmesi haklı olarak tepkilere yolaçmaktadır. Sürekli ve kalıcı, bir barışın sağlanmasını, uluslararası yumuşamanın askeri yumuşamayla tamamlanmasını görev kabul edenler, mikro-biyolojik silahların yasaklanmasında olduğu gibi, bu silahın da yasaklanması için çaba göstereceklerdir. Bundan kimsenin kuşkusu olmasın. Ancak kuşku uyandıran başka bir sorun var. ABD emperyalizmi, başkasına batıracağı çuvaldızı kendi halkına iğnelemekle ün kazanmıştır. Başka ülkelere yönelteceği saldırıları kendi halkı üzerinde planlamayı gelenek haline getirmiştir.

Soğuk savaş yöntemlerine yeniden dönülmeye çalışıldığı, savaş planlarının yapıldığı şu günlerde böyle bir silahın insanlar üzerinde denenmiş olması kuşkusunun uyanması çok doğaldır. Bir savaş halinde, farelerin, karıncaların, kedilerin ve köpeklerin değil, insanların savaşacakları hesaplandığına göre, bu silahın insanlar üzerindeki etkisi de ölçülmüş demektir. Şimdi dünya kamuoyu Amerika'nın şu soruya cevap vermesini bekliyor: Nötron bombası kimin üzerinde denenmiştir?

Federal Almanya, Fransa ve İngiltere'de metalurji işkolunda büyük bir kriz var

Demokratik Alman Cumhuriyeti Metalurji Sanayiinde hamle yaptı

- 1977 planı 266 milyon 700 bin mark aşıldı
- İşçilerin yaşama düzeyi yükseltiliyor

BERLİN (İSTA) Avrupa'nın İngiltere, Fransa ve Federal Almanya gibi ülkeleri metalürji işkolunda büyük bir kriz içine girmişken ve ABD' de çelik ithalatının artmasının büyük kaygılara yolaçtığı bildirilirken, Demokratik Alman Cumhuriyeti demir-çelik sanayiinin büyük bir hamle yaptığı açıklanmıştır.

IG-Metal Sendikası haber bülteninde yeralan bilgilere göre, demir-çelik sanayiindeki hamle olağanüstü boyutlara ulaşmış, ekonominin en başarılı dallarından biri durumuna gelmiştir. IG Metal haber bülteninde yer alan bilgilere göre, Demokratik Alman Cumhuriyeti'ndeki demir-çelik üretimi planlanan 266 milyon 700 mark aşmıştır.

IG-Metal haber bülteni, üretimdeki bu artışın işçilerin yaşama düzeyinin yükselmesine aktarılacağını yazmaktadır. 27 Mayıs 1976' da Alman Sosyalist Birlik Partisi, Demokratik Alman Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu ve işçi sendikaları FDGB tarafından onaylanan bir planın yürürlüğe konacağı da ileri sürülmektedir. Bu arada ücretlerin artırılacağı, konut yapımının daha da hızlandırılacağı, çalışan anneler için çalışma saatlerinin azaltılacağı öğrenilmiştir.

Yeni onaylanan çalışma yasasının getirdiği kolaylıkların işçilere büyük olanaklar tanıdığı ve işçilerin sosyalist üretimi artırma kampanyasına aktif ve bilinçli bir biçimde katıldıkları da kaydedilmektedir.

ABD'nin vetodan vazgeçtiği açıklandı

Vietnam'ın BM üyeliği yakında yeniden görüşülecek

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER- (THA - UPİ) - Bir Birleşmiş Milletler sözcüsü Vietnam'ın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine yaptığı üyelik başvurusunun yeniden gözden geçirilmesi sırasında ABD'nin ikinci kez isteği veto etmeyeceğinin kesinleştiğini söylemiştir. Sözcü, bu kez onaylamanın fiilen kesinleştiğini belirtmiştir.

Güvenlik Konseyi Temmuz ayı Başkanı Çin Halk Cumhuriyeti Büyükelçisi Çen Çu diğer 14 konsey üyesini Vietnam'ın BM'deki daimi gözlemcisi Dihn Ba Thi tarafından yapılan Vietnam talebini görüşmek üzere toplantıya çağırmıştır. Bilindiği gibi, ABD Vietnam'ın BM üyeliği için yaptığı başvuru geçen Kasım ayında Güvenlik Konseyinde veto etmişti.

Ahmed Yamani, Dr. Cemşit Amuzegan ile birlikte...

Ohio'da Vietnam savaşını protesto ederken öldürülen öğrenciyi töreni anma polis tarafından dağıtıldı

WASHİNGTON-(ANKA-DPA) Birleşik Amerika'da Ohio eyaletindeki Kent Üniversitesinde 1970 yılında Vietnam savaşına karşı gösteri yaparken ulusal muhafızlar tarafından öldürülen öğrenciler için düzenlenen anma töreni coplu polisler tarafından dağıtılmış ve başta öldürülen çocuklarınaileleri olmak üzere bir çok kişi gözaltına alınmıştır.

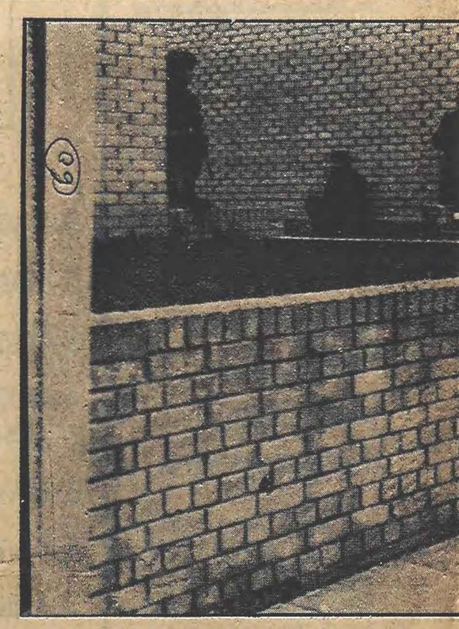
Polis tarafından öldürülen Sandra Scheuer ve Allison Krause'nin ailelerinin de katıldığı toplantıda yüzlerce kişi üniversitede olayın geçtiği yerde bir oturma grevi düzenlemiş ve şarkılar söyleyerek cinayetleri protesto etmişlerdir.

Toplantı devam ederken gelen coplu polisler, gösterilerden 150 kadarını getirilen polis otobüslerine doldurup götürmüşlerdir. Görgü tanıkları göstericilerin karşı koymadan otobüse bindirildiklerini söylemişlerdir.

Gösteriye katılmayan binlerce kişi olayı hakim bir biçimde izlemişlerdir

İRLANDA SORUNUNUN İÇ YÜZÜ

İngiliz emperyalizmi ile birleşen gericiler halka kan kusturuyor

Geleceğe açılan yol, pusuda

İrlanda ulusu, 1172' de kral II. Henri kendini İrlanda Lordu ilan edeli beri İngiltere'nin egemenliği altında. Bu sekiz yüzyıllık İngiliz sömürgeci egemenliği boyunca İrlanda halkı yabancı baskısından kurtulabilmek için savaşımlar vermiş. 1916'da bir ayaklanma olmuş ve bunu bir Bağımsızlık Savaşı izlemiş. 1921'de İrlanda'nın Özgür Devlet Hükümetiyle İngiliz hükümeti arasında bir antlaşma imzalanmış. Bu antlaşma İrlanda'yı yapay olarak ikiye bölüyor: Altı Kuzey eyaleti ve Güney eyaletleri. İşte İrlanda'nın şimdi içinde bulunduğu bunalımın kökünde bu yapay devlet yaratıcılığı yatıyor. Altmış yıldan beri Kuzey İrlanda, politik, ekonomik ve askeri olarak İngiliz emperyalizminin egemenliği altında.

Bu devletçik, bu yıllar içinde aşırı sağcı, gerici parti Birlikçiler tarafından yönetilmiş. İktidarlarının temel taşı dini bağnazlık, mesleklerde ve eğitimde ayrımcılık ve parlamento seçimlerinde hile oluşturuyor. Bu ayrımcılık ve bağnazlık politikası, İngiltere'den askeri ve ekonomik destek bulmakta.

İrlanda' nın bölünmesi

Kuzey İrlanda'nın sınırları, ülke içinde İngiltere'ye sadık olanların azami desteğini sağlayacak biçimde çizilmişti. Altı eyaletin nüfus yapısı İrlanda'nın tümünden çok farklıdır. Burada, 18. Yüzyılda İskoçya ve Kuzey İngiltere'den göçmüş olan Protestanlar çoğunluktadır. Onlara en verimli topraklar, en iyi devlet görevleri verilmiş, bu arada Katolik İrlandalı çiftçiler topraklarından sürülmüşlerdir. İngiltere yanlıları altmışların ortasına kadar Kuzey İrlanda politikasının denetimleri altında bulundurmuşlardır.

50 yıllık Birlikçi egemenliği Kuzey İrlanda'yı ekonomik yönden iyice zayıflattı. Büyük işadamlarının ideolojisiyle Birlikçilerin ideolojisi çatışmaya başladı. Birlikçiler güçlerini küçük iş sahipler ve çiftçilerden alıyorlardı. Tekelçi kapitalizm ise İrlanda ile Devletçiğin arasındaki sınırın kaldırılmasını, böylece tüm İrlanda'nın ekonomik sömürüye açık hale getirilmesini istiyordu.

Bu yüzden 1960'larda, Kuzey İrlanda'nın o zamanki Baş bakanı Terence O'Neill'le, İrlanda Cumhuriyeti Başbakanı Sean Lamass arasında, ekonomik işbirliği konularında görüşmeler yapıldı. Azınlıktakiler yararına bazı reformlar yapmak niyetinde olan O'Neill Birlikçilerin sert direnişi sonucunda düşürüldü. Bu, azınlık üzerindeki baskıların yoğunlaştırılmasına yolaçtı.

NICRA' nın işlevi

Kuzey İrlanda Medeni Haklar Örgütü (NICRA) böyle bir ortamda doğdu. Bu örgüt ilk olarak Belfast Çalışma Konseyi tarafından önerildi, ve Cumhuriyetçileri, Milliyetçileri ve İşçi hareketinin ilerici bölümlerini, Kuzey İrlanda'da demokratik değişiklik ve reformlar için uğraşan bir örgütte topladı. NICRA bir kitle örgütüydü ve politikası, İrlanda'nın Kuzeyinde bağnaz olmayan bir politika için temel oluşturacak nitelikteydi. İşçi sınıfını bölen bağnazlığa karşı çıkıyor ve baskıları kurumlaştıran İngiliz yandaşlarına gerçek bir karşı çıkışı temsil ediyordu. 1969'da NICRA'nın istekleri şunlardı:

1) Tek kişiye tek iş,
2) Tek kişiye tek oy,
3) 1921'de çıkarılmış Özel Yetki Kararnamesinin kaldırılması. (Bu kararnameye göre kendisinden kuşkulanılan tutuklanabiliyor, jürisiz yargılanabiliyor, yargılanmadan hapsedilebiliyor ve insan hakları çeşitli biçimlerde çiğnenebiliyordu.)

4) B-Özel'lerin dağıtılması. (Bu, silahlı, fakat eğitim görmemiş özel bir polis kuvvetiydi. Zaman zaman Birlikçilerin azınlıklar üzerine saldırttığı, sağcı İngiliz yanlılarından oluşmaktaydı.)

5) Bütün partilere birleşik bir İrlanda için propaganda yapma özgürlüğü.

6) Seçimlerde nispi temsil sistemine geçilmesi.

İşte bu politika, medeni haklar hareketine, Birlikçi'lere karşı olan çevrelerden geniş destek sağladı. Birlikçi'ler bu hareketi rejime yönelmiş büyük bir tehlike olarak gördüler ve saldırdılar. Sessiz gösteri yapanlar polisin ve B-Özel'lerin vahşice saldırısına uğradılar. İngiliz yanlıları bu toplulukları taşladı. Birlikçi'lere karşı olan bölgelerde pogrom (baskın ve katliam)lar düzenlendi.

Bölgesel İRA' nın doğuşu

Bu şiddet hareketleri bütün 1969 yılı boyunca sürdü. Kuzey İrlanda'da üslenmiş olan İngiliz Birlikleri, 'barışı sağlamak'la görevlendirilmişti. Oysa bu birlikler barışı sağlamak yerine, Katolik mahalleleri saldırıya uğrarken seyirci kaldılar. Durum aynı yıl, Bölgesel IRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) yada Provos'un doğmasıyla daha da kötüye gitti. Bu örgütün giriştiği şiddet eylemleri, Britanya Ordusunun İrlanda'da varlığını perçinleyici bir etmen oldu.

Britanya Ordusu 1969'dan beri yürütülen baskıların başlıca aracı oldu. Sivil halkın yıldırılması, keyfi tutuklamalar, dövmeler, rasgele ateş açmalar hep bu birliklerin marifetlerindendi. 30 Ocak 1972'de yapılan bir medeni haklar yürüyüşünde açılan ateş sonucu 14 kişi yurularak öldürüldü. Bugün Kanlı Pazar olarak anılmaktadır.

Yargılamadan tutuklama uygulamaları 1971 yılında Kuzey İrlanda'nın o zamanki Başbakanı Faulkner tarafından latildi. Bu uygulamalar medeni haklar hareketinin bastırılmasına yönelikti. Bir ölçüce başarıya da ulaştı. Askeri baskıların iyice yoğunlaşması, bölgesel İRA'nın terör eylemlerine yeni destekler kazandırdı. Çünkü katolik nüfus, hem Britanya Ordusundan, hem de Birlikçi'lerin silahlı çetelerinden iyice bıkmışlardı. Bölgesel IRA-Cumhuriyetçi hareketin sol bir nitelik kazanmasından korkan çevrelerinden de destek gördü. Bu örgüt iyice gerilla taktikleriyle savaşmaya başlamıştı, fakat bu kez terör hareketlerini kentlere yönelttiler. Bombalama kampanyaları halkın demokratik taleplerini kazanmak yolunda hiç bir katkı getirmediği gibi karşı teröre de neden oluyor, en küçük gelişmeler bile engelliyordu. Sağcı güçler de bu terörü bahane ederek silahlı çeteler oluşturdular ve ilericileri tek-tek katletmeye giriştiler. Bu ortamda çok gerekli olan, Britanya halkı ile dayanışma çabalarını da durdurmuş oluyordu.

İngiltere' nin doğrudan yönetimi

Bu arada çeşitli istekleri reddeden İngiltere hükümeti, İrlanda'yı doğrudan yönetme girişimlerinde bulundu. Bir yandan da "iktidarı paylaşacak yürütme org

Pakistan' da sel ölüm saçmaya devam ediyor

KARAÇİ (AA) - Pakistan'da yeniden başlayan muson yağmurları sonucunda sel sularının sürüklediği elektrik telleri, 7 kişilik bir ailenin bütün fertleri - nin elektrik çarpması sonucu ölmelerine yolaçmıştır. Ölenlerin beşi cocuktur. Olay, Karaçi yakınlarındaki Homa'da cereyan etmiştir.

Muson yağmurlarının başladığı 30 Haziran'dan bu yana Pakistan'da sellerden ölenlerin sayısı ise 300'ü bulmuştur.

Öte yandan seller ve taşan ırmaklar nedeniyle Karaçi'nin çevre illerle bağlantısını sağlayan bir köprü yıkılmış ve kentin çevre ile bağlantısı tamamiyle kesilmiştir. Köprünün onarımı için bölgeye askeri birlikler sevkedilmiştir.

Sellerin Pakistan'da 40 000 kişinin de evsiz kalmasına neden olduğu bildirilmektedir.

BM Kıbrıs temsilcisiyle Rum tarafı temsilcisi görüştü

LEFKOŞE- (A A) BM Genel Sekreterinin Kıbrıs'taki özel temsilcisi Perez de Cuellar, Kıbrıs sorununun çözümü konusundaki toplumlararası görüşmelerin yeniden başlamasını sağlamak amacıyla bu görüşmelerdeki Rum tarafı temsilcisi Tasos Papadopulos ile dün Lefkoşe'de görüşmüştür.

Resmi bir kaynağın belirttiğine göre, Cuellar, Papadopulos'a BM Genel Sekreteri Waldheim'in adadaki iki toplum arasındaki görüşmelerin süratle yeniden başlamasını dilediğini bildirmiştir. Cuellar-Papadopulos görüşmesi 90 dakika sürmüştür.

Dış basında Türkiye

Yine aynı karışım

Newsweek
THE INTERNATIONAL NEWSMAGAZINE

Bir süre önce Türkiye Başbakanı Süleyman Demirel, koalisyon ortağı küçük partilerin Türkiye'nin ciddi sorunlarını çözme yolunda engel teşkil etmeye başladıklarını düşünerek erken seçim önerisinde bulunmuştu. Onun gibi, bir çok başka politikacının da umduğu, seçimlerin politik dengeyi değiştireceği ve sağlam bir hükümet kurulmasına olanak tanıyacağıydı.

Bu sonuca, Demirel'in umduğu gibi olmasa da, neredeyse ulaşılıyordu. Eski şair ve Kıbrıs çıkartmasının başbakanı Bülent Ecevit'in ılımlı solcu CHP'si, tek başına hükümet kurmak için gereken çoğunluğa oldukça yaklaşmıştı. Bütün iş, partisinden 13 milletvekilinin bir CHP hükümetine güvenoyu vermesine kalıyordu.

Bu eksikliğe rağmen Ecevit, bir azınlık hükümeti oluşturabileceği ve buna güvenoyu sağlayabileceği düşüncesindeydi. Gerçekten de kamuoyunun tavrı, bu inancı haklı çıkaracak nitelikteydi. Parti dışı çevrelerden, işadamlarından, sendikacılardan önemli bir bölümü, Ecevit Hükümetinin desteklenmesini savunuyordu. Bu durum Ecevit'i de coşturmuştu. "Tarihimizde" diyordu, "bu kadar çeşitli gruplardan destek gören olmamıştır. Çıkarları çatışan çevreler bile, hükümetimizi destekleme konusunda birleşmiş durumda."

Fakat meclis, güven oyu toplantısına gitmeden bir gün önce Demirel, koalisyonu bozmasına sebep olan küçükpartilerin liderleriyle bir toplantı düzenledi. Aralarında yeniden can ciğer olan bu parti liderleri, hükümete birlikte redoyu vereceklerini açıkladılar. Gerçekten de öyle oldu ve Ecevit hükümeti güvenoylamasını 229'a 217'yle kaybetti.

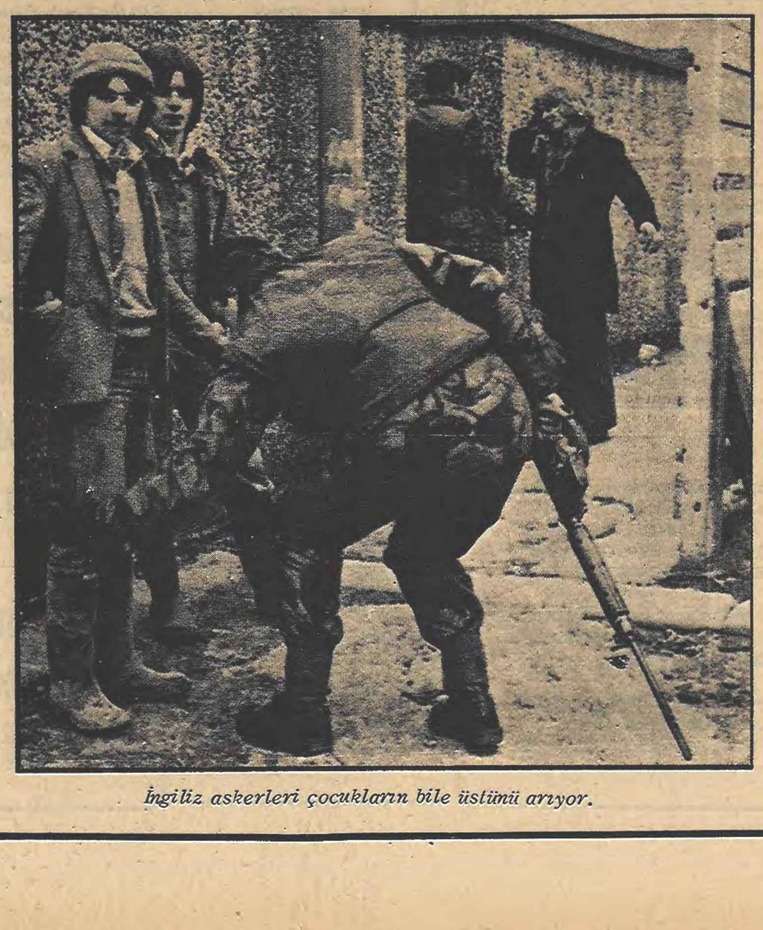
Ecevit'in, hayal kırıklığına uğrayan taraftarları, bu kez onu suçlamaya, hayalci olduğunu ve politika sanatını şiir sanatıyla karıştırdığını söylemeye başladılar.

Öte yandan taktik uygulamalarında usta Demirel, 1965'ten beri dördüncü hükümetini kurmaya girişti. Fakat tarihin cilvesi, onun hükümet kurabilmesi için tek yol bırakıyordu: Eski koalisyonu yeniden kurmak.

Yine tarihin cilvesi bu kez küçük partilere daha büyük ödünler vermek zorundaydı Demirel. Bunu göze alıp almayacağı daha belli değil. Fakat belli olan bir şey varsa, o da, bunu göze alması, Türkiye'nin yine bir süre, yöneteme yen hüküme tlerin elinde kalması anlamına geleceğidir. Bu da Türkiye'nin tehlikeli siyasi durumunda en küçük bir düzelme bile yaratamayacaktır.

Newsweek Dergisi CHP'nin Taksim mitinginden bu fotoğrafı koymuştu.

İngiliz askerleri çocukların bile üstünü arıyor.

Suudi Arabistan ve İran petrol fiyatlarını dondurma kararı aldılar

STOCKHOLM (AA) - Dünyanın en büyük petrol üreticilerinden Suudi Arabistan ve İran'ın petrol fiyatlarının 1978 yılı sonuna kadar sabit tutulması konusunda görüş birliğine vardıkları bildirilmektedir.

Bu konudaki görüşler, iki ülkenin petrol bakanları-Şeyh Zeki Yamani ve Cemşit Amuzegan tarafından Stockholm'de yapılmakta olan Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü (OPEC) toplantısı çerçevesi içinde açıklanmıştır.

Şeyh Yamani, İsveç Radyosuna verdiği bir demeçte, petrol fiyatlarının 1978 yılı sonuna kadar, varil başına 12,70 dolar düzeyinde tutulması gerektiğini belirtirken, "petrol üreticisi ülkelerin dünya ülkelerinin yararlarını tehlikeye atmakta hiçbir çıkarları yoktur" demiştir.

İran Petrol Bakanı Amuzegan da paralel bir açıklama yaparak, petrol fiyatlarının, dünya ekonomisi yeniden hız kazanana kadar dondurulmasının yerinde olacağını belirtmiştir.

Rodezya'nın ırkçı başbakanı "hayal kırıklığı"na uğramış!

İan Smith, İngiliz ve Amerikalılarla anlaşamadı

● Çoğunluk rejimine geçiş önerileri tartışmaya yolaçtı

SALİSBURY - (THA-UPİ) Rodezya'daki beyaz azınlık rejiminin Başbakanı İan Smith, geçen hafta bir İngiliz Amerikan diplomatik heyeti - nin Rodezya'da çoğunluk rejimine geçişin sağlanması için önerdikleri çözüm tasarısının kendisini hayal kırıklığına ve tatminsizliğe uğrattığını söylemiştir. Bir sözcü Perşembe günü başlayan ve Pazar gününe kadar devam eden Rodezya beyaz azınlık rejimi hükümiti yetkilileri ile diplomatlar arasındaki görüşmelerde bir gelişme sağlanamadığını söylemiş ve İngiliz Hükümeti bazı temel sorunlarda görüşlerini bütünüyle değiştirmedikçe bir çözüme ulaşma umudunun olmadığını belirtmiştir.

Pazar sabahı Başbakan İan Smith ile İngiliz diplomat John Graham ve ABD 'nin Zambiya büyük elçisi Stephen Low arasında yapılan görüşmede tartışılan bazı konular hakkında ayrıntılı açıklamalar yapan bir Başbakanlık sözcüsü "Başbakan, iki elçiye getirdikleri öneriden ne kadar hayal kırıklığına uğradığını ve öneriyi ne derece yetersiz bulduğunu çok açık bir şekilde ifade etmiştir" demiştir. Görüşmelere yakın kaynaklara, çoğunluk rejimine geçiş tasarısının en önemli noktasının İngiltere'nin bu eski sömürgesin de geçiş dönemi olarak kabul edilen üç ile altı ay arasında yönetimi ele alması olduğu belirtmişlerdir.

ILO Cenevre Konferansında memurlara grev hakkı tartışılıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ-(İSTA

Uluslararası Çalışma Örgütünün (ILO) Cenevre Konferansında, memurlara grev hakkı konusunun karanlık olduğu ve bu hakkın tanınıp tanınmayacağının şüpheli olduğu bildirilmektedir. Bilindiği gibi, şimdiye kadar birçok Avrupa ülkesinde, Fransa'da İtalya'da, Birleşik Krallık'ta hatta, Avrupa dışında Amerika Birleşik Devletlerinde bile memurlar çeşitli zamanlarda grev yapmışlardı. Memurlara grev hakkı tanımanor ülkede, bu hak çeşitli boyutlar göstermekteydi; birçok ülkede örneğin ordu ve polise grev hakkı bulunmuyordu. Cenevre'den bildirildiğine göre, üye ülkelerin karşılıklı danışmasından sonra, ILO ordu ve polis güçlerini kapsamayan, bazı tasarıları sunmuştur.

Esas amacın, diğer çalışanlar için 1949'da tanınan sendikalaşma ve toplu sözleşme haklarının, memurlara da tanınması ve iş kanunu sektöründe çalışanların antisendikal kıyımdan ve sendikalarının müdahalelerden korunması olduğu belirtilmiştir. Önerilerin ayrıca başka çarelere başvurmaya gerek kalmadan, toplusözleşme görüşmeleri veya daha başka bağımsız bir sistemle sorunların çözümlenmesini gündeme getirdiği bu arada hükümetlerin grev konusunda hiç söz etmediği, öteyandan çalışanlarının ise bu çareler başarısızlığa uğradığı takdirde Devlet üçretlilerinin greve gitme hakkına sahip olmaları gerektiğini belirttikleri haber verilmektedir.

Carillo, Suares' in azınlık hükümetini destekleyeceklerini açıkladı

MADRİD (ANKA)

İspanya Komünist Partisi Lideri Santiago Carillo İspanya'da Başbakan Adolfo Suares'in Merkez-Sol azınlık hükümetini destekleyeceklerini açıklamıştır. Başbakan Adolfo Suares ile görüştükten sonra bir açıklama yapan Carillo, yeni hükümetin programında yer alan bazı ilkelerin olumlu karşılandığını ve bu nedenle hükümetin desteklenebileceğini kaydetmiştir.

Prof. Barnard Carter'e fena halde çattı

CİNCİNATTİ-(A.A)

Kalp nakli ameliyatlarının babası Güney Afrikalı Prof. Christian Barnard, Başkan Carter'ın Güney Afrika hakkındaki görüş ve düşüncelerine karşı çıkmış ve bu konudaki tutumundan ötürü Başkanı ve ABD'nin BM'deki Daimi Temsilcisi Andrew Young'ı sert biçimde eleştirmiştir.

Barnard şöyle konuşmuştur:

"Başkan Carter ve Andrew Young gibi kişiler, Güney Afrikalı zencileri, Amerikalı zencilere benzetmekle vahim bir yanılgıya düşmektedirler. Aslında, Güney Afrikalı beyazları, Amerika'daki zencilere benzetmek daha doğru olur. çünkü azınlıkta olan onlardır"

Başkan Carter'ın, Güney Afrika Cumhuriyetinde bir zenci çoğunluk hükümeti kurulması görüşünü destekle - mesinin nedenini tam kavrayamadığını belirten Prof. Barnard, "Bu belki Başkan Carter'a daha fazla oy kazandıracağı ve popularitesini arttıracağı için olabilir" şeklinde konuşmuştur.

İki hava korsanı Sovyetler Birliğine iade edildi

HELSİNKİ (AA) - Bir Sovyet jet uçağını Pazar günü Finlandiya'ya kaçıran iki Sovyet Hava Korsanı özel bir Aeroflot uçağıyla Sovyetler Birliği'ne iade edilmişlerdir.

Finlandiya ve Sovyetler Birliği arasındaki bir anlaşma gereğince, Finlandiya Hükümeti dün öğleden sonra yaptığı toplantıda hava korsanlarının iadesi konusunda resmen karar almıştır. Hava korsanlarını polis merkezinden polisler alana getirerek Sovyet makamlarına teslim etmişlerdir.

Tatbikatı izlemeye 12 yabancı gözlemci geldi

Sovyetler Birliği Karpat'daki askeri tatbikata yabancı gözlemci çağırdı

MOSKOVA - (TASS)- Sovyetler Birliği resmi haber ajansı TASS tarafından yapılan açıklamaya göre Karpat bölgesinde yapılacak olan askeri tatbikatlara çağrılı olarak 12 gözlemcinin geldiği bildirilmiştir. Bilindiği gibi, Sovyetler Birliği Avrupa Güvenlik ve İşbirliği anlaşması hükümlerine uygun olarak dış ülkelerden yabancı gözlemciler çağırmıştı.

TASS Ajansının bildirdiğine göre, tatbikatları izlemeye gelen gözlemciler, Avusturya, Fransa, İtalya, İsviçre, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Federal Almanya, Yugoslavya, Bulgaristan, Macaristan, Romanya ve Çekoslovakya'dan gelmiştir.

TASS'ın haberine göre, tatbikata 27 bin asker katılacak ve tatbikat 16 Temmuzda sona erecektir.

California'da bir kız çocuğu vebadan öldü

SAN DİEGO (AA)- Amerika'nın San Diego kentinde, 3 yaşında bir kız çocuğunun vebadan öldüğü açıklanmıştır. Yetkililer küçük kızın hastalandığında, ailesi ile birlikte Tahoe Gölü kıyısında tatil geçirmekte olduğunu bildirmişlerdir. Aynı kampta kalmakta olanlardan üçünün daha veba belirtileri göstermeleri üzerine olay yerine sevkedilen sağlık mütefettişleri, hastalığın bir sincaptan bulaşmış olabileceği sonucuna varmışlardır.

California'da geçen yıl da 3 kişi vebadan ölmüştü.

...kilerin varlığına son vermekten geçiyor.

...ları" gibi, ülkeyi iyice bölüp ...Britanya'ya bağlayacak çözüm önerilerinde bulunmaktaydı. Bu girişimler Birlikçi'ler arasında da, aşırı sağ içinde de ayrılıklar ve bölünmeler yarattı. Kendi temsilcilerinin bu yeni yönetimde görev aldığını gören Katolikler de hayal kırıklığına uğramışlardı. Tekelci kapitalizm, eski başbakanları O'Neill ve Clerk aracılığıyla ülkede etkin olmaya çabalıyordu. Bir çok yeni parti doğdu.

İktidar paylaşımı konusunda yapılacak bir oylamayı önleyemeyen tekelçi grup bir "grev" çağrısında bulundu. Bu bilinen anlamda bir grev değil, Birlikçi'lerin bütün direnişlere rağmen uygulattığı bir sabotaj hareketi oldu. İşçi kitleleri bu grev çağrısına kulak vermediler. Fakat endüstrinin kilit noktaları Birlikçi'lerin elinde olduğundan üretim büyük ölçüde aksadı.

Britanya birlikleri aşırı sağın bu girişimlerine seyirci kaldı. Böylece iktidarı paylaşma tasarıları da suya düşmüş oldu. Bundan sonra ülke bütünüyle Westminster' den yönetilmeye başladı. Şiddet hareketleri de sürüp gitmekteydi. Britanya birliklerinin başkasına IRA, yalnız bu birliklere değil, bütün halka saldırarak karşılık veriyordu.

1976'nın Ocak ayında, İrlanda İşçi Sendikaları Kongresi toplandı. Bu kongre sonucu "herkes için daha iyi bir hayat" kampanyası başlatıldı ve saptanmış bazı isteklerin savunulmasına başlandı. Şiddet hareketleri yüzünden parçalanmış olan medeni haklar hareketi, bu girişimlerden sonra yeniden canlılık kazandı.

Kadınların "Barış Hareketi"

1976 Ağustos'unda Britanyalı bir asker, IRA'dan olduğunu sandığı bir şoföre ateş attı ve iki çocuğu da vurarak öldürdü. Kadınların "Barış Hareketi" işte bu olay üzerine doğdu. Bu hareket halkın şiddet olaylarına karşı kendiliğinden gelme bir tepkisini temsil ediyordu. Fakat bu bilinçli ve haklı tepki yanlış bir yola kanalize edildi. Bu hareket, şiddetin sonuçlarına yani IRA'ya karşı çıkıyor, öteyandan şiddetin nedenlerine, yani Britanya Ordusunu göz ardı ediyordu.

Bu hareket geniş çevrelerden destek gördü. Hareketin saptırıcı niteliği, Britanya'lıların da onu desteklemelerine yol açtı. Onların sloganlarını yaygınlaştıran posterler İngiltere'de basılıyor. İngiliz ve İrlanda televizyonlarında gösterilip reklam ediliyordu. Yapılan gösterilere kilise yöneticileri önderlik etmekte ve bu "barış hareketi" en beklenmedik çevrelerden yankılar bulmaktaydı. Fakat Kuzey İrlanda'da durum değişmedi. Aynı şiddet hareketleri sürüp gidiyor, Britanya birlikleri de baskılarını eskisi gibi sürdürüyorlardı. Üstelik baskılar, başta "Daha İyi Bir Hayat" kampanyasına ve NICRA'ya yöneltiliyordu. Bu "barış hareketi"nin İrlanda halkına verebileceği hiçbir şey yoktu. Çünkü en büyük düşmanı, yani İngiliz emperyalizmini gözden kaçırtıyor ve politik hedefleri saptırıyordu.

Geleceğe açılan yol

Kuzey İrlanda Medeni Haklar Örgütü (NİCRA) bugün de İrlanda sorununun demokratik bir çözüme ulaşması bakımından önemini koruyor. NİCRA tarafından biçimlendirilen istemler geniş halk yığınları tarafından desteklenmiyor. Westminster'in yönetimine son verilmesi, yerel bir parlementonun oluşması, tüm tutukluların serbest bırakılması, bombalama ve adam kaçırma eylemlerine son verilmesi, emekçiler üzerindeki baskıların kaldırılması, İngiltere hükümetinin İrlanda ile tüm ilişkisini kopardığının ilan etmesi bu istemlerin başında yer alıyor.

Bugün için acil olan görev, işçi sınıfının örgütlü önderliğinde bir araya gelen tüm örgütlerin, derneklerin, kişi ve kuruluşların bu istemlerin hayata geçirilmesi yolunda çalışmasıdır. Geleceğe açılan yol, buradan geçmektedir.

SAĞCI BASINDAN

Son Havadis · Tercüman · Hergün · Sabah · Milli Gazete · Orta Doğu · Bayrak

Pişmiş aşa su katma ama pencereni açık bırak

2. MC pazarlığı alabildiğine kızıştı. Ülkenin, kıt kaynaklarını talan etmekte kararlı iki elebaşı ile "hükümet"in bir kanadına yapışmadıkça ayaklarının yere basmayacağından ürken MSP'nin kurmayları şimdi sözkonusu talanın bölüşümünü yapıyorlar. Bu arada "talan"a, "yalan"a "bağımlılığa" ve elbette "kapitalizme" karşı çıkan ilerici, demokrat sosyalist, komünist hasılı ne kadar yurtsever varsa tümünü susturabilmenin taktik hesaplarını da yapıyorlar.

Bu noktada CHP liderinin CHP-AP koalisyonu önerisi, bizzat Demirel'in deyimi ile : Pişmiş aşa su katmak, oldu.

Aş'ın henüz pişmediği ortada. Pişeceğe de benzemiyor. Ülkenin tüm toplumsal muhalefetini karşısına almış bir "yamalı bohça"nın hükümet olması mümkün olsa bile hükümet etmesi pek mümkün olmayacak. Ama sorun bu değil. Henüz hükümet de olamadılar. 2. MC kurulamadı henüz. Yani aş daha pişmedi. Ecevit'in "pişmiş aşa" su mu kattığını, yoksa Ecevit'in su mu koyverdiğini önümüzdeki günlerde görüp değerlendireceğiz. En azından bugün bunu tartışmayacağız.

Gel gör ki sağcı basının kalem erbabı daha şimdiden panikleşmiş.

Gel gör ki sağcı basın bu soruna çok daha farklı yaklaşıyor. MHP'nin düdüğünü çalan komandocu gazeteler 2. MC'nin kurulmasını önleyecek her öneriye lanetler savururken, MSP'nin yayın organı (günlük gazete olarak topu topu bir tanecik Milli Gazete' den ibaret zaten) çok ilginç. Ecevit ve Demirel tahlilleri geliştiriyor. AP'ye yatkın büyük sermayenin dolaysız basının "sağ" kanadını oluşturanlara gelince, onlar bu yazının başındaki türküyü çağırıyorlar. Bir yandan Ecevit'e "pişmiş aşa su katma" derken, bir yandan da "açık bırak pencereni" diyorlar, "diğer ortaklara küsersek sana gelebilelim..."

Sözün kısası sağcı basının sayfaları pek keyifli bu günlerde. İzleyelim.

PAZARLIK GÜCÜ VE AP'NİN GÜCÜ

Tekelci sermayenin aşırı sağcı kanadının ağır topu Tercüman'ın "Genel Koordinatörü" (ne menem bir iş ise...) Güneri Civaoğlu önce Demirel adına açıktan pazarlık yapıyor, sonra CHP'ye göz kırpıyor:

● "Yani AP 20 MSP 5, MHP 3 aklın ve demokrasi geleneklerinin çizeceği hükümet kompizosyonudur. Uzlaşma için herhalde AP'nin fedakarlık sınırlarını zorlayarak varabileceği son tablo AP 18, MSP 6, MHP 4 olabilir.

Bunun ötesindeki tavizlerin AP Genel Başkanı Süleyman Demirel tarafından parlamento grup larına ve parti teşkilatlarına izah edilebileceğini sanmıyoruz...

AP Genel Başkanı, bugün müzakereye sanırız, şu sıraladığımız faktörlerin ve "CHP-AP ortaklığı teklifi ile kazandığı gücün" bilinci içinde oturacaktır...

Kabul edilmesi mümkün olmayan tavizlerle iktidara gelmek ne AP'ye, ne ülkemize yarar sağlar..."

AÇIK BIRAK PENCERENİ

Güneri Civaoğlu 12 Temmuz'da yukarıdaki sözleri söylüyor. İki gün önceki yazısında ise bu da ha açık ifade edilmiş. Yazar Ecevit'in önerisini "geçikmiş" bulduğunu belirtiyor sonra da...

● "Aslı bırakarak usul de boğulmak, benimsemediğimiz bir tutumdur. O bakımdan, Ecevit'in tek lifinin usül yönlerini daha ayrıntısıyla eleştirmek bizce gereksizdir.. Karşılıklı suçlamalarda da bir yarar bulmuyoruz... Dileğimiz kurulmakta olan üçlü koalisyonun sağlıklı birişlerliğe kavuşturulması, bunun yanısıra bir AP-CHP koalisyon alternatifinin yani büyük uzlaşmanın da ilerisi için açık kalmasıdır. İki büyük parti arasında iyi diyaloğun sürmesidir..."

AYNI TERANE AMA İMZA AYRI

Tercüman'a devam edelim. "Ankara Notları" başlığı altında sıra mahbaşkent istihbaratlarını, "ince istihbarat" kılıfında sunan Yaşar Güngör de 12 Temmuz günü "Genel Koordinatörü"nün izinden sürüyor. Önce sıkı bir pazarlık yapıyor, ardından da bu pazarlığa yanaşmayan öteki MC'cileri (aslında MSP'yi) tehdit ediyor:

● "Hareket noktası "makul" olunca, en gerçekçi kriterin "üç partinin kuvvet oranına göre dağılımı" olması gerektiği kendiliğinden ortaya çıkıyor. Bizim aklımız pek matematiğe gitmez ama, herhalde zor hesaba vurmadan bunun 22 AP, 4 MSP ve 2 MHP şeklinde olması gerekiyor. Ancak hesaba aklımız pek ermez se de bildiğimiz bir şey vardır. Hareket noktası olarak kabul edilen sayılar sonunda mutlaka biraz artar. Bu da AP 20. MSP 5, MHP 3 olabilir. MSP ve MHP sayısındaki daha yukarı artış ise işten "düğüm" dediğimiz olayın ne derece "sıkı", ya da "gevşek" olduğuna bağlı kalacaktır

Bir iki güne kadar protokolu imzaya açılacak olan hükümetin, sanırız "bakanlık taksimi" ve "isimlendirilmesi" de bir iki gün alır ve yeni hükümetle hafta sonunda tanışırız.

Deniz yanarsa, yani bu olmaz ise ileriye dönük güven verici bir AP-CHP koalisyonu açık bırakılmış kapıdır."

HEM AĞLARIM HEM GİDERİM

Bu konuda anlaşılan Tercüman'ın tadına doyum olmuyor. Eh, hakkı adam ağlayacak (kadıncağızlar). Kişi hem tekelci sermayenin asli isterlerinin sözcülüğünü yüklenir, hem de MSP'siz hükümet kuramayan Demirel'e omuz vermek zorundaysa, Tercüman ne yapsın.

Nazlı Ilıcak nam başyazar "hem ağlarım, hem giderim" diyen gelin örneği yazıyor:

● "Tarafsız bir kimsenin başkanlığında AP-CHP koalisyonu tabii bir formül değildir. Fakat Türkiye'nin bir çok meselesini halledecek, bilhassa enflasyon ve anarşi gibi demokrasinin iki baş düşmanını alt edecek bir kombinezondur. Fakat ne yazık ki, şimdilik hayal ve düşünce dünyasının bir parçasıdır.

Dilediğimiz, AP-CHP koalisyonu gerçekleşmese bile, Demirel-Ecevit işbirliğinin her ay iki lider arasında yapılan görüşmeler ve fikir teatileri şeklinde devam etmesidir."

BUNUN PLAĞI MSP'DE TAKILMIŞ

Demirel'in sesi Son Havadis'in en mutemet seslerinden Abdullah Uraz, 9 Temmuz günlü yazısında, ne Ecevit'in önerisini tartışıyor, ne başka şeyi. Uraz'ın aklı fikri MSP'ye fazla bakanlık kaptırmayacak bir pazarlığın kotarılmasında. Demirel'in Sesi'nin yazarı şöyle diyor:

● "MSP'nin istediği ile ısrarla sürülen bakanlık adedi ve istediği bakanlıklar, CHP'nin ganimet paylaşılması havasındaki tayinlerinden farksızdır. Böyle şey olmaz, olamaz. Buna "Anlaşma" buna "Koalisyon" denmez, buna düpedüz "Taviz" denir. Buna "illa ben hükümet olayım Kim ne isterse veririm" zihniyeti hakim olmuş olur. Böyle ne hükümet olunur ve ne de hükümet edilir..."

Geçen iki yıllık tecrübe ve daha sonraki seçimler herkalde herkesin aklını başına getirmiş olması ve herkesin ayağının yere değmesi lazımdır. Bu sebeple, gazetelerde çıkan bakanlık taksimatının ve isteğinin aslı olmadığına inanıyorum. Bunların verilmesini imkansız görmüyorum. AP, böyle bir koalisyonun başı olamaz. AP grubu, böyle bir anlaşmayı onaylamaz. AP grubu "Umutla" iş görmez. AP grubu mesuliyetini müdriktir. AP grubu "illa hükümet olacağım" iddia ve sevdasında değildir. Mesuliyeti AP taşıyacak, mesuliyetli bakanlıkların çoğunluğu, oranlar nazara alınmadan başka partilere verilecek. Olur mu? AP kabul eder mi?..."

KOMANDOCUNUN İFFETİ KABARMIŞ

Komandocu basının Hergün'ün ardından mal toplayan Sabah'ında Mustafa Yıldırım 12 Temmuz günü Ecevit'in önerisine utanmasa "ana avrat düz"gidecek. Tepesi atmış komandocubaşı yazarın. Şöyle diyor:

● "Kızının yarın yapılacak düğününün daveti yesini vermeye gelmiş komşuya aynı kıza talip olduğunu söylemekle mükabete eden kişi "iyi komşu"luğu geç. "komşuluğu" da geç "insan" mıdır?..

Buna: "Siyasal sarkıntılık" denir.

Buna: "siyasal röntgencilik" "siyasal tecavüz" "siyasal hovardalık" denir bence... Buna ahlaksızlık denir."

PEKİ NİYE GİRİYORSUNUZ BU KOALİSYONA MOLLAM?

Milli Gazete'nin 9 Temmuz günlü sayısında S. Adil Şener MSP'nin diğer partilere bakışını sergiliyor. Ama okuyanın kafasına da şu soru takılıp kalıyor sonuçta: A benim mollam, ne diye giriyorsunuz şu MC denen faşist karması koalisyona öyley se?...

● "Ne var ki ikinci alternatif olan MSP-CHP hükümeti, CHP'nin patavatsız tutumu yüzünden ortadan kalkmıştı. CHP'nin önceki koalisyonu terketmesinden sonra, yeni bir teşebbüs yaparken daha temkinli ve toleranslı olması icab ederdi. Lakin CHP hatalı tavırlarını artan bir şiddetle tekrar etmektedir.

Oy tercihini bağlı olduğu dünya görüşünün gerçekleşmesi iskâmetinde kullanan müslümanlar bir koalisyon formülünde bilhassa CHP ile ortaklığı arzu etmeyeceklerdir. Ama CHP'nin iyi niyetle fikrinin mücadelesini yapması şartıyla. Çünkü AP ve MHP şimdiye kadarki politikalarıyla MSP'nin samimi olduğu yönleri istismar edebiliyor, böylelikle onun hizmetinin farklılığını halkın gözünden gizleyebiliyorlardı.

11 Temmuz günü Milli Gazete'de Mehmet Fahri imzası ile yazan biri çok daha ilginç tahliller getiriyor Ecevit'in önerisi üstüne. Bir MSP'linin ve MSP'nin resmi yayın organında yer alan bu görüşlerini aynen aktaralım:

● "Ecevit'e kendi ifadesini hatırlatıyoruz. Bu ifadenin yani AP ile kurulacak bir hükümete ortak olmanın Ecevit'in ifadesi ile halka ihanet olduğuna katılmıyoruz. Ancak Ecevit kendisi böyle bir koalisyonu halka ihanet olarak nitelemişken bugün aynı yola tevessül etmesine bir sebep bulmak istiyoruz. Bizce bu sebepte dış güçlerin ve tekelci sermayenin Ecevit ve CHP üzerindeki etkisinden başka bir şey değildir. İşte bu durumu üzülüyoruz. Çünkü dış güçler ve tekelci sermaye en çok sandalyeye sahip bir parti Genel Başkanını ne durumlara düşürebilmek tedirler, açıkça görülmektedir."

SÜLEYMAN BEY'İN YÜZÜ KIZARIR MI?

MSP'nin Milli Gazetesi'nin en ilginç yazarlarından biri de S. Muradbeyli. Muradbeyli, bu defa Demirel'e yöneliyor ve seçim dönemindeki küfürlerinin hesabını keyifle soruyor:

● "Biz asla hırçınlık göstermeden, her zaman yine de söyleyebileceğimiz yanlışlara dikkati çektik, tenkid ettik. Ama Süleyman Beyin, bugünleri düşünmeden ve düşmanların kabul ve teslim ettikleri politik oyunları kurnazca oynamakabiliyetine sahip bir kimse olarak, seçim hırsından sıyrılıp geldiği Erbakan'ın yanında yüzü kızarmamış mıdır? Yoksa, şimdi de iktidar hırsı, seçim hırsının tortusu olan yüz kızarmasını da alıp götürmüş müdür?..."

İNCİLER

KOZ VERMEYİN ŞU SOL'A; RAUF KIZIYOR

Maşallah bakıyorum da şimdiki anne-babalar, sınıfta çaka çaka beyni dönmüş geri zekalı çocuklarına "aman üzülmesinler" diye otomobil alıyor, kotra alıyor.

Ondan sonra ver elini Boğaziçi, Adalar ve Kumburgaz. Kıyılarda binbir atraksiyon.

Kara ve deniz trafiğini hiçe sayan binbir akrobasi, binbir şımarıklık...

Sol taraf bayramlık ağzını bir açtı mı kızmak var. Evet, sadece kızmak... Ama sol'un eline koz vermeyelim diye bir aile çatısı altında dahi bazı prensip kararları almak yok...

Siz bilirsiniz hanımefendiler, beyefendiler...

(Rauf Tamer. Tercüman 11 Temmuz)

MSP usulü düzen eleştirisi

Ama Türkiye'de işte bu oluyor. Devlet bir küçük azlığın ipoteği altında, vesayeti altında... Bir zümre hakimiyeti, bir oligarşi... Çeşitli kombinezonlarla, kapalı kapılar ardında babayasa usülleriyle tutulan subaşıları, millete karşı mes'ul olmadığı gibi kime karşı mes'ul olduğu da meçhul düzenleme ve tasarruflarlar hükümetlere yol gösterebiliyor...

(S. Muradbeyli. Milli Gazete. 12 Temmuz)

Reddederlerse meşru reddetmezlerse gayrimeşru

Ve bütün bu sözler karşısında, Cumhuriyet Senatosunun eski Milli Birlik Komitesinden müdevver üyeleri susmaktadır.

Onlar sussa da, biz susmayacağız. Cumhuriyet Halk Partisinin yedeğine girmeyi reddetmedikleri takdirde, Anayasa içindeki yerlerini kaybedeceklerini ve üyeliklerinin sona ermesi gerekeceğini haykıracağız.

(Selçuk İrdem. Son Havadis 9 Temmuz)

Yasa ihlaline ön hazırlık

Ama, sözüngelişi toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkındaki kanunu bütünü ile ezberlememiz şart olduğu gibi, gene sözün gelişi 163. Madde ve 6187 sayılı kanunları ezberlemekle yetinmeyip o konulardaki içtihatlara varıncaya kadar her teferruatı bilmemiz gerekir. Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu ile Polis Selahiyetleri Kanunu, ayrıca seçim kanunları için de durum, aşağı yukarı, aynıdır. Bu bilgiler kendi huzurumuz, güvenliğimiz ve çalışmalarımızın selametle yürütülmesini ve verimli neticelere ulaşmasını sağlamak bakımından edinilmesi şart olan bilgilerdir.

(Zübeyir Yetik. Milli Gazete. 12 Temmuz)

Rauf bu defa haklı

Yahya efendiyle, Akgün Beyefendiyle tekrar çebelleşecek halimiz yoktur. Sanayi Bakanlığından çıkacak yeni söylentilere, rüşvetti, teberruydu, şuydu buydu gibi çirkin laflara göğüs gerecek tahammülümüz kalmamıştır...

Koskoca bir merkez sağ görüş, beş on tane sorumsuz kişi yüzünden solculara hak lılık kazandıracaksa, açık söyleyeyim, yıllardır salladığımız şu kaleme yazıktır... Çekiver kuyruğunu gitsin...

(Rauf Tamer. Tercüman 10 Temmuz)

televizyon

18.40 İKİBİN YILINDA HAYAT

19.05 OYMAPINAR II

19.30 ÇEVRE KİRLENMESİ VE HALİÇ

İstanbul Televizyonunca hazırlanan program - da, belgesel filmde çevre kirliliğine örnek Haliç'tir. Sa - nayileşmenin yolaçtığı çevre kirliliği son yıllarda toplum ların birinci derecede sorunu olmaya başlamıştır. Türki- ye'de de kendini hissettiren çevre kirliliğine ileri safha daki bir örneği olan İstanbul Haliçinde ele alınmaktadır.

20.00 HABERLER VE HAVA DURUMU

20.40 TELEVİZYON OYUNU

Annemi Hatırlıyorum adlı sürekli filmin ikinci bölümünde, ailenin küçük kızı Doğman hastalanır ve ame liyat olacaktır.

21.20 AYLA DİKMEN

21.40 KUNG FU

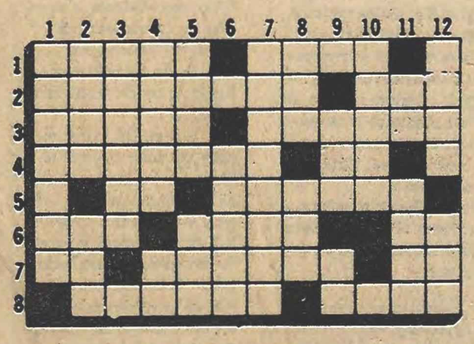
Dizi filmin Dağların Kralı adlı bölümünde kü - çük Peter'in babası öldürülmüş, annesi kaçırılmış, evleri yakılmıştır. Çocuk halasını aramaktadır. Caine çocuğa yardım eder. Bu arada, Caine'nin başına ödül konulmuş, aranan biri olduğunu öğrenen bir haydut da Caine'in pe - şindedir.

22.45 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

SOLDAN SAĞA: 1-Genel Müdürü Orhan Daut yönetimindeyken komandolarla doldurulan kamu iktisadi teşebbüsü-Tekelçi sermayenin büyük patronlarının işçi sınıfına karşı dayanışma örgütü. 2-Tanrı bilimi-Fakat. 3-Emperyalistlerin dünyada yaptığı-Bir kömür çeşidi. 4-Eşya deposuna bakan görevli-Kırmızı. 5-Yabancı-Bir çeşit ince kumaş. 6-TERSİ, Sıçakta vücuttan atılan sıvı-(Bir kimse ile) Eğlenme - Dumanın bıraktığı. 7-Bir general rütbesi-Madenlerin ergime yoluyla birleşmesi-Bir nota. 8-Açık değil-Saha.

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Yedi sanattan biri. 2-TERSİ, Duvarcı aleti-İktidar. 3-İstekle-karşılama (eski dilde). 4-Gereken ilgiyi göstermeme-Mc'nin başı. 5-Slogan-İyi, güzel. 6-Büyüklük, yücelik (eski dilde). 7-Bazan kayıklarda çapa yerine kullanılan iri taş. 8-Anadolu'da eski bir uygarlık-Bir hayvan. 9-İsim, şöhret-Su (eski dilde). 10-TERSİ, Bir erkek adı. 11-Bir nota-Ünlem. 12-Yanlış-Bitiş noktası.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1-Adolf Hitler. 2-Nicelik-Atik. 3-Ama-Alarm-Ar. 4-Doku - ma-Ebedi. 5-Ov-Salazar. 6-Ma-Az-Zat. 7-Uganda Akala. 8-Alçak-Nakil.

YUKARDAN AŞAĞI: 1-Anadolu. 2-Dimov-Ga. 3-Ocak-Mal. 4-IE-Uşanç 5-Flama-Da. 6-Hilal-Ak- 7-İka-AA. 8-Rezzan. 9-Lamba-Ka. 10-Et-Erzak. 11-riaD-Ali. 12-Kristal

Politika'nın

Grevdeki maden işçileri ile dayanışma

kampanyası

Genel toplam: 888.856,19 lira

Banka Makbuzunun tarih ve numarasıyla birlikte kampanyaya katılanların adlarını bir liste halinde *Politika* Gazetesine gönderiniz

Dayanışma kampanyasına katılanlar toplanan paraları Yapı ve Kredi Bankası İstanbul Barboros Bulvarı-Şubesinde 920036-8 ve Türkiye-İş Bankasının Barboros Bulvarı Şubesinde TAS-G /110 numaralı hesaplara yatırınız

Her serbest çalışan bir günlük kazancını

Her işçi, her memur aylığının bir gündeliğini

Grevdeki maden işçilerine versin

KAMPANYAYA KATILANLAR

Dünkü toplam 697.914,19 lira

Bimak işçileri Toplam 25.700 lira

Elektro Pak işçileri Toplam 18.150 lira

Esem işçileri Toplam 14.200 lira

Mannesman Grev Şenliğinde toplanan para Toplam 10.000 lira

Filbo işçileri Toplam 2.500 lira

Dokaksam işçileri Toplam 1.400 lira

Altaş El Aletleri işçileri Toplam 3.356 lira

İlerici Kadınlar Derneği Toplam 20.000 lira

Erna işçileri Toplam 9.201 lira

Türk Telekomünikasyon işçileri Toplam 18.050 lira

Beldesan işçileri Toplam 25.000 lira

Olmak Makine işçileri Toplam 550 lira

Yapı Kredi Şirinevler Şubesi çalışanları Toplam 1.450 lira

Kadir Bayoğlu işçileri Toplam 2.100 lira

Çelik San işçileri Toplam 8.800 lira

İzmit Rabak işçileri Toplam 30.485 lira

Bugünkü Toplam : 190.942 lira

(DEVAM EDECEK)

Grev ödentilerini Maden-İş Kampanyasına bağışladılar

MESS'e karşı DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikasının başlattığı grevleri sürdüren işçilerden da dayanışma fonuna katılanların sayısı da giderek artmaktadır. Arçelik grevinden Turhan Eraslan, SİMKO grevinden Tevfik Bayraktar yine Arçelik'ten Fazlı Özcan ve Gültekin Alptekin sendikaları Maden-İş'in işçilere yapacağı 45 günlük ödemelerini almayacaklarını, bunu yardımlaşma fonuna ve receklerini açıklamışlardır. Arçelik grevcisi Gültekin Alptekin, Maden-İş Yardımlaşma Fonuna gönderdiği dilekçede şöyle demektedir: "Sendikamız Maden İş'in yapacağı ilk 45 günlük grev ödemenizi sendikamıza bağışlıyorum. Zafer işçi sınıfındır. Yaşasın Maden-İş, yaşasın DİSK."

Batı ideologları Sovyet gerçeğini nasıl çarpıtıyorlar?

Sosyalist toplum ve insanı anlamayanlar Sovyet sendikalarını da yanlış değerlendiriyorlar

Mazlum BEYHAN

3

İşçi sınıfının sosyalist toplumdaki yönetici rolü, toplumun sosyal yapısındaki değişmelerle sıkı sıkıya ilişkilidir. Sovyet toplumunun yapısı burjuva sosyologlarının dikkatlerinin odaklandığı bir konu ola gelmiştir. Herbiri kendince çeşitli sınıflar ve sosyal gruplar icad eden "sovyetolog"lar, kendilerine göre çeşitli Sovyet toplumsal modelleri çizmektedirler. Amerikalı G. Fischer'e göre Sovyet toplumu üç gruptan oluşmaktadır ; Parti, intelligentsiya ve halk. (12) A. Inkeles'e göre on gruptan, (13) B. Meissner'e göre ise beş katmandan oluşmaktadır.' (14)

John Reshetar, "Sovyet Devleti: SSCB'nde hükümet ve politika" adlı kitabında, toplumun sınıfsal strüktürünü saptamada Sovyet kriterlerinin yanlış olduğunu çünkü bunların halkın değişik grupları arasındaki gelir farklılıklarını (yani konut, giyim ve yaşam koşullarındaki farklılıklar), belirli tabakalara gösterilen prestij ve saygı seviyesini, etki ve kendini gösterme durumunu hesaba katmadığını kanıtlamaya çalışmaktadır. J. Reshetar böylece, Sovyet toplumu için "çok daha gerçekçi" bir "strük tür analizi" önermektedir. Onun "model"ine göre "Sovyet toplumu şu tabakalardan oluşmaktadır : Yönetici sınıf, "orta sınıf", intelligentsiya, kent işçileri ve köylülük". (15)

G. Fischer, J. Reshetar ve tüm öteki "sovyetolog"lar sonuç olarak Sovyet toplumunda işçi sınıfının öncü sınıf olmadığı ve başrolü intelligentsiyanın oynamaya başladığı yargısına varmaktadırlar. Avusturya Komünist Partisinden kovulma E. Fischer, Fransız Komünist Partisi eski üyelerinden R. Garaudy gibi dönekler de "sovyetolog"larla aynı yargıyı paylaşmaktadırlar.

Gerçekten de bilimsel-teknik devrim, kafa emekçilerinin çalışan halk içindeki oranının hızla büyümesine neden olmuştur. Bununla birlikte işçi sınıfı, öncü rolünü belirleyen objektif ve subjektif durumundan hiç bir şey yitirmemiştir. Kafa ve kol emeği arasındaki sınırın yokedilmesi, işçi ve intelligentsiyanın birbirine yaklaştırılması, -ama Batılı ideologların dedikleri gibi yer ve durum değiştirmeleri söz konusu olmadan-sürecinde bulunmaktadır bugün Sovyetler ülkesi. Sovyet toplumunun bu müfrezelerinden her birisi kendi fonksiyonunu yerine getirmektedir. Kapitalist toplumlardaki sınıfsal kutuplaşmalar çelişkisine karşılık sosyalizm koşullarında toplum tek cinsli olma sürecine girmekte ve bilimsel-teknik devrim de bu süreci hızlandırmaktadır.

Sosyalist toplumu anlamamak

Sosyalist toplum, aralarında mülkiyet sınırlarının, sınıfsal sınırların ve başka bir takım sınırların bulunmadığı, eşit haklara sahip sınıflar ve sosyal gruplardan oluşur. Sosyalist toplumun özelliği sosyal hareketlilik sürecindeki yoğunluktur. Bu süreci, Engels'in deyimiyle, "tüm çağdaş sosyal hareketlerin temelinde ve hareket noktasında" (16) bulunan gerçek bir sosyal güç-işçi sınıfı-önceden belirlemektedir.

Burjuva araştırıcılarının Sovyet toplumunun sosyal strüktürünü inceleyen çalışmalarında, sınıf ve grupların belirli objektif yanlarını eklektik kaydırmalara uğratmak ve üretim araçları ilişkisi ve sistem içinde toplumsal üretimin yeriyle belirlenen toplumun sınıfsal bölümünü görmemezlikten gelmek çok karakteristik bir durumdur. Onların bu konudaki sayısı pek çok şemaları hep, gelir büyüklüğü, maddi refah ve talep seviyesi göstergelerine dayanmaktadır. Bu, burjuvazinin eski bir yoludur. K. Marks. F. Engels, daha sonralarıysa V. İ. Lenin bunu karşı çıkmışlar ve sınıfsal farklılıkların objektif temelinin dağıtım alanında değil, üretim alanında yattığını belirtmişlerdir. Sosyalist düzende de, toplumun bütün üyeleri - nin taleplerini tam olarak karşılayabilecek bir toplumsal üretim seviyesine ulaşılamamış olması nedeniyle, emekçilerin gelirleri arasında bazı eşitsizlikler vardır. Bu bakımdan herkes üretime yatırdığı emeğinin miktarınca bir gelire sahip olmaktadır.

Gelelim sendikalara

Burjuva sosyologlarının bir çok araştırmaları Sovyet işçi sınıfının toplumsal örgütlerini ve tabi bu arada en başta işçi sendikalarını konu almaktadır. Onların Sovyet işçi sendikalarına gösterdikleri bu titizliğin nedenleri şöylece sıralanabilir : Birincisi, sendikalar ve sendikal birlikler tüm kapitalist ülkelerde vardır. Burjuvazi sendikaları sıkı bir biçimde kontrolu altında tutmak istemekte ve onların, Sovyet sendikalarını örnek almalarını önlemeye çalışmaktadır. İkincisi, sendikalar kitlesel örgütlerdir, bu nedenlede birlik içindelikleri, örgütlülükleri ve ideolojik olgunlukları, belirli bir ölçüde, emperyalizmi tehdit eden ve kapitalist düzeni sarsan devrimci bir güce dönüşebilir. Egemen sınıfların tüm çabaları, sendikaların eylemlerini, "sosyal partönerlik"çiz gisinde tutmaya yöneliktir.

"Sovyetoloji", Sovyet sendikalarının amaçlarını çarpıtmakta ve onları bir "baskı mekanizması" gibi göstermeye çalışmaktadır. Onlara göre Sovyet sendikaları emeğin korunması aracı olmaktan çıkmışlar, Sovyet politikasının gerçekleştirilmesinin ve belirlenen üretim düzeylerine ulaşılmasının aracı olmuşlardır." Sovyetoloji"nin bu konudaki değişmez nakaratı, sendikaların Sovyetler Birliği'nde işçilerin değil, devletin çıkarlarının savunucusu olduğudur.

Oysa, onların anlayamadığı şudur:

Sovyet devletiyle Sovyet halkı arasında antagonist çelişkiler yoktur ve Sovyet sendikalarının amaç ve görevleri, Partinin ve tüm halkın amaç ve görevleriyle özdeştir : Komünist toplumun inşasıdır bu.

Sovyet sendikalarının XV. Genel Kurulu'nda L. İ. Brejnev şunları söylelüyordu : " Sendikalarımız, sosyalizm zaferini kazanmış bir ülkede görev yapmaktadırlar. Bu, onların ana özelliğidir. Ülkemizde sömürücü sınıflar yok edildiğinden beri, sendikalarımız emekçi çıkarları savaşımında "koruyucu işlev" sınırının dışını çıkmışlardır. Onlar, hiç kuşkusuz, şimdi de emekçilerin çıkarlarını korumakla görevliler, ne yazık ki hala mücadele etmemiz gerekken, - V. İ. Lenin'nin deyişiyle-bir takım bürokratik işgüzarlıklara karşıdır bu koruma.. Ama onların görevlerinin burada bittiği sanılmamalıdır. Sovyet sendikalarının ana görevlerinden bir tanesi, toplumumuzun tümden gelişmesine, üretimimizin şahlanmasına, emek üretkenliğin de etkinliğin artmasına ve ekonomimizin yönetilmesine doğrudan katılmalarıdır." (17)

Sosyalist sendikalar partinin yönetimi altında çalışır

Burjuva bilim adamları bir türlü kabul edemiyorlar : Sovyet sendikaları, SBKP'nin yönetimi altında çalışırlar, Partinin politikasını hayata geçirirler ve partinin en sadık yardımcıları olarak güçlerini partinin gücüne katarlar. "Sovyet sendikaları, diyor A. G. Meyer, öz olarak, bir propaganda merkezi gibi çalışmaktadırlar, yani bir yandan emek disiplinini yüksek tutarken, öte yandan sosyalist yarışmayı örgütlüyorlar, böylece de işçileri daha yoğun bir çalışma seferberliğine sokmaya çalışıyorlar."

Gerçekten de Sovyet sendikalarının başta gelen görevlerinden birisi, emek üretkenliğini arttırma savaşımıdır. "Sovyetoloji" bu konuda haklıdır. Ama bir başka noktada yanılmaktadır "Sovyetolog"larımız : Sendikaların bu savaşımları, işçilerin çıkarlarıyla çelişmemektedir.. Tam tersine, emek ne denli üretken ve etkin olursa, halkın, ve bu arada işçilerin yaşam düzeyleri o denli yüksek olacaktır.

Sovyet sendikalarının Batı'dan yoğun saldırılara hedef olan bir başka eylemleri de, toplu sözleşmeler, üretim toplantıları ve emek ve üretim disiplininin artması için verdikleri savaşımdır. Sovyetologlara göre "özgür ülkeler" de emekçiler açısından büyük önemi olan toplu sözleşmeler, Sovyetler Birliği'nde devletin ve onun sendikalardaki temsilcilerinin emekçilerden biraz daha fazla ürün koparmalarına yarayan güçlü bir silahtan başka bir şey değildir.

Ancak Batıda böyle düşünmeyen ve sözleşme konusuna daha objektif bir gözle bakan insanlar da vardır. Bir kaç yıl önce Sovyetler Birliği'ni ziyaret eden Amerikalı gazeteci-yazar Charles Allen, çeşitli kentlerde bir çok fabrikayı gezdikten, sendikacılarla görüştükten sonra, "Sovyet yaşamını tamamiyle onaylamamasına rağmen " (18) toplusözleşmelerin Sovyetler Birliği'nde özel bir durumu olduğunu anlamıştır. Toplusözleşme, işçi kollektifleriyle, işletme yönetiminin karşılıklı sorumlulukları - nın gösterildiği bir belgedir. Bu belgede emek, ücret, fazla çalışma, ikramiye, mesleki yetiştirme, üretimden ayırmadan işçi, teknisyen ve mühendislerin uzmanlıklarının artırılması, emek disiplini, emeğin korunması ve teknik güvenlik, sosyal, kültürel örgütler ve kurumlar, beslenme... gibi çeşitli konulara ilişkin sorunlara yer verilmektedir. Her toplusözleşmede ücret baremi ve mesleğe göre ücret cetvelleri vardır.

Toplusözleşmelerde sendikaların, işletme yönetiminin sözleşmeye aykırı tutum ve davranışlarına karşı yönetimsel ya da yargısal önlemler alınması için girişimde bulunma hakkına yer verilir.

Sovyet sendikalarının bazı alanlardaki eylemleri öylesine etkileyici olmaktadır ki, işçi sınıfının ideolojik düşmanları bile bunları kabul etmek durumunda kalmaktadırlar. Sovyet gerçeğine kara çalmakta ustalaşmış A. Meyer bile, şu gerçekleri belirtmeden edememektedir : "Bölge komiteleri çalışmalarına katılırken, Sovyet işçileri, Sovyet devletinin yönetimine de katılmış olmaktadırlar. Halkın yönetime böylesine geniş ölçüde katılmasını sağlayan sağlayan yöneticiler, yetenekli ve aktif kişileri saptamak ve onları daha sorumlu görevlere getirebilmek olanağına sahip olmaktadırlar. "(19)

---

(12) G. Fischer. "The Soviet System and Modern Society". New York, 1968.

(13) A. Inkeles. "Social Change in Soviet Russia". Cambridge, 1968, p. 152

(14) B. Meissner. "Sowjetgesellschaft in Wandel". Stutgard, 1968, s. 112

(15) J. S. Reshetar. "The Soviet Polity Government and Politics in the USSR" New York, 1971, p. 34-35

(16) K. Marks ve F. Engels. "Eserler", cilt 2, s. 238.

(17) "SSCB Sendikalar Birliği XV. Genel Kurulu belgeleri, s. 11. 12.

(18) Charles Allen. Sovyet sendikalarında bir gezi. M., 1967, s. 8

(19) A. G. Meyer. Op. Cit., p. 433

YARIN: Sovyet gerçeği çarpıtılıyor

SÜLEYMAN DEMİREL' İN ÖZEL DİKKATİNE...

(Baştarafı say. 1'de)

lükteki bir tehlikeye atmaktadır. Tümünün geleceği, Türkeş'in iradesine bağlanmıştır; koalisyon ortağı sıfatıyla gücü bir kat daha artacak olan Türkeş isteğinde bir takım olaylar başlayabilecek, bu olaylar ise Demirel'i yıkmaktan demokrasiye son vermeye kadar çeşitli amaçlara dönük olabilecektir. Türkeş'in sözleri son derece açıktır. Kendisi anarşi ve saldırıya karşı olduğunu özenle belirtmektedir. Bu karşı oluş sayesinde günlük olayların bir- iki düzeyinde kaldığını söylemekte, karşı olmasaydı bunların beşyüzbine yükseleceğini belirtmektedir. Yani, Demirel için ve Türkiye için yapılabilecek tek şey, bu durum da, Türkeş'in saldırılara karşı çıkmaktan vazgeçmemesine dua etmektir...

Yeni bir MC kurulurken, Türkiye'nin görünümü gerçekten açıklıdır. Bu kadar olumsuzluğun bir araya gelmesine ülkenin demokrasi döneminde rastlanmamıştır. "Ben bu ortaklarla ülkeyi yönetemiyorum" gerekçesiyle erken seçime giden Demirel'in kişisel ihtirası ve kaygıları uğruna şimdi aynı ortaklarla yeniden hükümet oluşturması, akıl dışına yönelmiş ilk adımdır. Bunu, ekonomiden can güvenliğine kadar binlerce sorun izleyecektir. Belli bir kargaşa görünümü daha şimdiden oluşmaktadır. Bu kargaşayla beraber, iyi ya da kötü niyetler "otoriter yönetim" özlemleri de başlatılacaktır. Hatta ima yoluyla başlatılmıştır. bile. Bu gelişmeler, Demirel'in aldığı tavrın vekendisini de, partisini de ülkeyi de bir başka siyasetçinin kararlarına bağımlı kılmasının dolaylı sonuçlarıdır.

Bütün bunlar, Türkiye'yi ve kitleleri demokrasi yolundan elbette döndürmeyecektir. Ancak, gereksiz acılarla dolu, uzun ve yorucu bir yolculuğun başlangıcında bulunduğumuz, ortadadır.

İsmail Cem

BILIRKIŞI, TRT DAVASININ

(Baştarafı say. 1'de)

dığı maaşlarına ilişkin dava olup, MC döremi içinde açılan davaların toplamı 2 milyon liraya yaklaşmaktadır.

İsmail Cem'in Avukatı Doğan Tanyer, MC hükümetin aleyhine açtığı davada Bakanlar Kurulu'nun Danıştay kararlarına rağmen müvekkilini TRT Genel Müdürlüğü makamına iade etmediğini, böylece Cem'in maddi ve manevi zarara uğradığını bildirerek, bu zararın tazmin edilmesini istemiştir. Tanyer,

SANCAR

(Baştarafı say. 1'de)

sorumsuz beyanlarla tahrik ve teşvik edildiğini kaydederek "Sorumsuzca yapılan mantık dışı beyanlara ve davranışlara son verilmesini ve müsebbibleri hakkında gereken kanuni işlemlerin zaman geçirilmeden başlatılması gerektiğini" belirtmiştir.

Genel Kurmay Başkanı Sancar'ın açıklaması aynen şöyledir:

"Türk Silahlı Kuvvetleri, cumhuriyet hükümetinin teşkili konusunda ilk günden bugüne kadar yapılanlaşmaları, kanunlarımızın kendisine tevdi ettiği sorumluluk içinde her zaman olduğu gibi yakinen takip etmekte olduğunun bilinmesine fayda mütalaa etmekteyim."

açtığı davada, maddi ve manevi tazminat tutarının 2 milyon lira civarında olduğunu bildirmiştir.

4. Asliye Hukuk Mahkemesince oluşturulan Bilirkişi Heyeti yaptığı inceleme sonunda, İsmail Cem'in Bakanlar Kurulu'nun Danıştay kararını uygulamaması üzerine görevden alındığından bu yana TRT Genel Müdürlüğü görevi nedeniyle almaması gereken maaşı alamadığını ve böylece toplam olarak 166 bin lira maddi zarar gördüğünü bildirerek bunun bakanlar tarafından ödenmesi gerektiği görüşünü benimsemiştir.

MANEVİ TAZMİNAT

İsmail Cem'in avukatı Doğan Tanyer, konu ile ilgili olarak verdiği bilgide, mahkemede ayrıca Danıştay'da açtıkları dava sırasında Başbakanlık ile Danıştay arasındaki yazışmalar sırasında hükümet üyelerinin müvekkili Cem'i "tahkir ve tezyif" eden kelimeler kullandıkları ve bu nedenle de manevi tazminat ödenmesi gerektiği yolundaki başvurularının da ele alındığını söylemiştir.

Tanyer'in verdiği bilgiye göre, manevi tazminat olarak en çok Başbakan Demirel'den para istenmektedir. Demirel'den istenen manevi tazminat miktarı 500 bin liradır. Tanyer, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün de yazışmalara karıştığını, bu nedenle Öztürk'ten 300 bin lira manevi tazminat istediklerini belirterek Bakanlar Kurulu'nun öteki üyelerinin de 30'ar bin lira tazminat ödemeye mahkum edilmelerini istedikleri ni sözlerine eklemiştir.

ÜZÜM BIRLIĞINDE

(Baştarafı say. 1'de)

haklarında savcılıkça soruşma açılan TARİŞ eski Genel Müdürü Orhan Daut ve yardımcılarının TARİŞ'e bağlı Pamuk Birliği dışında Üzüm Birliğinde de büyük suistimallere adlarının karıştığını söylemiştir.

Simav, demecinde özetle şöyle demiştir:

"-TARİŞ Üzüm Birliğindeki 300 milyon liralık yolsuzluk üzerine bizzat zamanın Ticaret Bakanı Halil Başol, TARİŞ yöneticilerini uyarmıştır. Gönderilen bakanlık müfettişleri, zararın Üzüm Birliğinin hatalı uygulamasından meydana geldiğini belirtmişlerdir.

Bu arada, bazı ihracatçılar, TARİŞ'ten ihraç etmek amacıyla aldıkları üzümleri, bir takım hayali üreticiler aracılığı ile yeniden TARİŞ'e satarak hiç bir çaba göstermeksizin gerçek üreticinin sırtından milyonlar kazanmışlardır. Bu hayali üreticilerin arasında TARİŞ Üzüm Birliği Başkanı Necip Necipoğlu'nun kayınpederi de bulunmaktadır."

CHP İzmir Milletvekili Akın Simav, bu konuda savcılığa o dönemde başvuruda bulunulduğunu hatırlatmış, ancak bir yılı aşkın süre geçmesine karşın, Savcılığın TARİŞ, eski yöneticileri hakkında hiçbir girişimde bulunulmadığını söylemiştir.

DEMIREL CUMHURBAŞKANI'NA

(Baştarafı say. 1'de)

kuruluşu görevi bana tevdi edilmişti. O günden bu yana kendisini Cumartesi günü ziyaret etmiştim. Bugün yine son durum hakkında bilgi arz ettim, hükümet kurulması ile ilgili çalışmaların safhası şudur, üç parti Perşembe günü bir hükümet kurmada prensip itibariyle anlaşmışlardır. Ve koalisyonu meydana getirmenin diğer çalışmalarını yamışlardır. Protokol üzerindeki çalışmalar dün parti Genel Başkanları tarafından gözden geçirilmiş ve gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Ondan sonra hükümetin nasıl çalışacağı, kendi içinde daha ahenkli nasıl çalışacağı hususu dün akşam üstü geç saatlere kadar yine gözden geçirilmiş ve prensip itibariyle mutabakat nasıl olmuştur. Bugün yine toplanacağız, şimdiki çalışmalarımız hükümetin çatısı nasıl teşkil edilmelidir. Ondan sonra ki kısmı tabii isim lendirmeye gelir. Önümüzdeki birkaç gün zarfında da umuyorum meseleyi bu istikamette yürüteceğiz" Demirel, daha sonra gazetecilerin çeşitli sorularını cevaplamıştır

Ben Türkiye Cumhuriyetinin 8 seneye yakın Başbakanlığını yaptım. Ne varmış da Türkiye'yi felakete götürüyormuşuz. Henüz icrada değiliz. Bunun adına felaket tellallığı derler ve Halk Partisinin Genel Başkanı felaket tellallığı yapmaktadır diyen Demirel daha sonra şunları söylemiştir.

"CHP Genel Başkanı reylerin sayılması yerine reylerin tartılmasına taraftar yani kendine göre eline bir terazi almış bu terazide reyleri tartıyor ve dirhem hilesi yapıyor. Reyler sayılmıştır: yani oyunun kaidesi, demokrasinin kaidesi reylerin sandık başında sayılmasıdır. Sayılmış, bununla yetinmiyor da bir kantarla reyleri tartmaya kalkıyor, kendisi tartıyor. Bu kadar geldi diyor. Benim kisinkinden ağır diyor. Yok böyle şey demokraside, bunlar demokrasinin kaidelerinin arasında mevcut değil. Ve neyi kime davet ediyor. Yani demokrasinin kaidelerine uyacaksınız. Bu kaideler size bir şey verirse iyi, başka sana bir şey verirse kötü, böyle şey olmaz. Bunları Halk Partisi Genel Başkanının büyük iddialarla ortaya çıkıp başarısızlığa uğraması karşısında öfke krizi içerisinde olmasının eserleri sayarım."

Demirel bir gazetecinin Türk-İş Genel Başkanının hükümetin kurulmasından sonra güvenoyu alması halinde genel greve gideceklerini açıkladığı hatırlatması üzerine Demirel sinirlenmiş ve şöyle demiştir.

"İsteriz" esası üzerinde hükümet kurulabildi mi? Kurulamadı. İstemeyiz esası üzerinden hükümek kurulmasına engel olunabilir mi? İstenip istenmediği seçimle belli olur.

Aslında iuraz edilen biz değiliz. milletin iradesidir. Kimsenin hakkı yoktur buna Kimse Millet Meclisinin iradesini aşamaz. Kimse Anayasa'nın vermediği yetkiyi kullanmaya da kalkamaz. Hükümette güvenoyu vermek veya vermemek yetkisi Millet Meclisinin yetkisitir. Bu güvenoyu alan siyasi heyet hükümet olur. Bunun dışında hiç bir kaide tanımıyorum. Hiç bir şart da tanımıyorum. Bunun dışında cereyan eden şeylere de değer atfetmiyorum. Ne demek "istemezsek". Kimin ne hakkı var? Unutulmamalıdır ki, Türkiye'de Cumhuriyet vardır ve Hürriyetçi demokrasinin kaideleri vardır. Burada millet iradesine karşı çıkılamaz. Herkes saygılı olmalıdır. Mecburdur."

Türk-İş üyesi AP'li sendikacılar Tunç'u başkanlıktan düşürmekle tehdit ettiler

ANKARA - (İSTA) AP, MSP ve MHP tarafından kurulmasına çalışılan ikinci bir MC hükümetine tepkiler dün de devam etmiştir. Bu arada Türk-İş üyesi AP'li sendikacılar da Genel Başkan Halil Tunç'un önceki günkü açıklamasına karşı kendisini başkanlıktan düşürmekle tehdit etmişlerdir. Türk-İş'e bağlı Sağlık-İş Sendikası Genel Başkanı ve AP Milletvekili Mustafa Başoğlu Genel Başkanı Halil Tunç'un DİSK çizgisine düştüğünü öne sürmüş ve Halil Tunç'u Genel Başkanlıktan düşürecekleri ni iddia etmiştir.

Cumhurbaşkanı Genel Sekreteri Bayramoğlu dün emekliye ayrıldı

ANKARA (THA)- **Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri Büyükelçi Fuat Bayramoğlu, yaş sınırlaması nedeniyle dün emekliye ayrılmıştır.**

Büyükelçi Bayramoğlu, 15 Temmuz 1972'den bu yana Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreterliği görevini yürütüyordu.

2.MC'NİN

(Baştarafı say. 1'de)

İkinci MC'yi kurma çabalarının, bir yandan işçi sınıfının başını çekti ği Türkiye demokratik güçlerinin direncine çarparak, bir yandan da, AP, MSP, MHP'nin kendi iç çelişkilerine takılarak, ilk anda sanıldığı kadar kolay sonuç vermediği görülmektedir.

Edinilen izlenimler, "CHP hükümetine hayır" da birleşenlerin, lümmulu görünümlerine ve sarmaş dolaş olmalarına rağmen, bunca direnç, bunca demokratik tepki karşısında, kendi iç çelişkilerinin üstesinden de kolay kolay gelemedikleri yolundadır.

Bütün bu etmenler iyi değerlendirilmelidir. MC'nin tüm yollarının tıkanması için, işçi sınıfı başta olmak üzere, tüm emekçi sınıfların, Türkiye'nin tüm demokrat güçlerinin ve örgütlerinin, yurtseverlerin, ilericilerin tüm Türkiye emekçi halkının en etkin savaşım biçimleriyle MC'ye hayır demeleri, kendi sırtlarından tezgahlanmak istenen bu oyuna karşı durmaları gerekmektedir.

Bunun başarılmasının somut koşulları vardır. Ve asıl önemlisi MC'nin yollarının tıkanması parlamento içi demokrasi güçleriyle, parlamento dışı güçlerin işçi sınıfının, emekçi kitlelerin tüm demokratik güçlerin eylem birliğine dayanılarak gerçekleştirilmeli, bu yenilmez güç varken, başka "etkili" güçler aranmamalıdır.

Çalışma Bakanlığına yasadışı alınan 103 kişiye işten elçektirildi

ANKARA (İSTA) - MC Hükümeti döneminde, MSP'li Çalışma Bakanı Ahmet Tevfik Paksu tarafından yasa dışı olarak işe alınan 103 MSP ve MHP militanın işten el çektirildiği öğrenilmiştir. İşten el çektirilen iş müfettiş yardımcılarından bir grup dün Çalışma Bakanlığına gelerek Ecevit Hükümetinin aldığı bu kararı dinlemeyeceklerini öne sürmüşler, müşteşar yardımcısını tehdit etmişlerdir.

MSP'li Ahmet Tevfik Paksu'nun Çalışma Bakanlığı yaptığı dönemde yasalara aykırı olarak iş müfettişliği yardımcılığına alınan, MSP ve MHP militanı olarak bilinen kişiler hakkında Danıştay 5. Hukuk Dairesi, hem yönetmelik değişikliği, hem de sınav yönetmeliğine aykırı uygulama yapıldığı gerekçesiyle yürütmeyi durdurma kararı almıştır. Ancak, Danıştay kararları Çalışma bakanlığında Ahmet Tevfik Paksu ve Şevket Kazan'ın bulunduğu süre içinde uygulanmamıştır. Ecevit Hükümeti Danıştay kararlarının uygulanmasına paralel olarak, Çalışma Bakanlığında "işgalci" olarak tanımlanan bu 103 iş müfettişi yardımcısının görevlerine son vermiştir.

ZAYİ

Muhammet Deveci Nufus Cüzdanı ve Öğrenci Kimlik kartımı kaybettim

Hükümsüzdür.

Muhammet DEVECİ

GENEL-İŞ

(Baştarafı say. 1'de)

me görüşmelerini sonuçlandırmıştır. Görüşmeler sırasında çetin bir savaşım veren Genel-İş Sendikası bir çok belediyelerde uyuşmazlıklara düşmüş ve 15 bin işçiyi kapsayan grev kararları almıştı. Ancak uyuşmazlıkların kaldırılmasından sonra bu grev kararları da kaldırılmıştır.

Sendikanın grev uygulamasına geçtiği Osmaniye, Mihalıççık, Soğanlı Belediyelerindeki grevler, Gemlik Belediyesi dışında anlaşmayla sonuçlanmıştır. Bu arada 1200 belediyede çalışan 104 bin işçi adına sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri imzalananların dışında devam etmektedir

İŞÇİLERİN KAZANIMLARI

50 bini aşkın işçiyi kapsayan toplusözleşmelerde ileri haklar alındığı bildirilirken, sömürüyü sınırlandırma savaşımında ileri bir adım olarak nitelenen 48 saatlik haftalık çalışma süresinin 40 saate indirilmesi ve ücret zamları işçiler arasında sevinç uyandırmıştır.

Toplusözleşmelerde ileri haklar olarak nitelenen maddeler arasında 1 Mayısın işçi bayramı olarak kabul edilmesi işçinin yönetime katılması siyasal düşüncesinden ötürü tutuklu ve hükümlülerin işe alınmalarının devamı ve ücret ödenmesinin gerçekleşmesi, sosyal güvenlik zammı yanında birçok sosyal haklar da vardır. Bazı işyerlerinde 40 TL net yemek parası alınırken, işçilere konut yapılacak arsalar sağlanması da sözleşme hükümlerinde yeralmıştır

Sosyal haklar alanında ileri haklar elde edilirken, yeni ekonomik haklar sağlayan sözleşmelerde bazı belediyelerde ücret zamları şöyle gerçekleşmiştir.

İstanbul Belediyesi işkolu sözleşmesine göre ücret zammı 2 yıl için 140 TL olarak, Maltepe Belediyesinde işkolu sözleşmesine göre ücret zammı 2 yıl için 155 TL olarak gerçekleşmiştir. Diğer belediyelerden Güngören Belediyesinde ücret zammı 2 yıl için 145 ayrıca 15 TL (işrizki zammı) Küçükköy Belediyesinde ikiyıl için 140 TL, Bayrampaşa Belediyesi 2 yıl için 126 TL ayrıca 15 TL (işrizki zammı) olarak kabul edilmiştir.

DOÇ.YAVUZ'UN

(Baştarafı say. 1'de)

çok profesör ve doçent arkadaşımız tehdit edildi. Orhan Yavuz öldürüldü. Şimdi sıra bizde diye korkudan geceleri bir ahbabımıza gidemez olduk. Can güvenliği olmadığı müddetçe hiç kimse artık bilim adamı olarak üniversitelerde kalmak istemez. Bizler nakil yaptırabilirsek mesele yok. Şayet yaptıramazsak özel şirketlerde çalışmayı da düşünüyoruz"

IGD Kadıköy Şubesi kuruldu

İSTANBUL (İSTA)

İlerici Gençler Derneği (İGD) Kadıköy Şubesi kurulmuş ve çalışmalarına başlamıştır.

MC'ye karşı güç ve eylem birliği önerisi yinelendi

ANKARA-(İSTA) - Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)' e bağlı sendikaların Ankara Şubeleri AP, MSP ve MHP tarafından kurulmasına çalışılan ikinci MC hükümetine karşı tüm demokratik güçlerine eylem ve güçbirliği yapma çağrılarını yinelemişlerdir.

Aralarında Maden-İş, Tekstil-İş, Turizm-İş, Tek-Gıda-İş, Genel-İş, Yeni Haber-İş, Bank-Sen, Tis-İlerici Toprak-İş, Has-İş ve Basın-İş'in de bulunduğu DİSK'e bağlı sendikaların Ankara Merkez ve Şube Örgütlerinin dün yaptıkları ortak açıklamada özetle şöyle denilmiştir:

"Ülkemizde faşizmin tüm kurumlarıyla yerleşmesine yolaçacak olan bu girişimin engellenmesi tüm yurtseverlerin, sosyalistlerin, komünistlerin, parlamento içi ve dışı demokratik güçlerin önünde duran en önemli güncel görevdir. Tüm demokratik güçlerin işçi sınıfı etrafında eylem birliğinin sağlanması bu görevin yerine getirilmesinin vazgeçilmez koşuludur. İşçi sınıfımız, bugünkü örgütlülük ve bilinç düzeyi ile böylesi bir eylem birliğinin gerçekleşmesini sağlayacak güç ve kararlılıktadır.

Biz, DİSK'e bağlı sendikaların Ankara'daki örgütleri olarak konfederasyonumuzun son Genel Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda MC' ye ve tüm gerici iktidarlara bütün gücümüzle karşı çıkacağımızı ve bu yolda tüm demokratik kuruluşları güç ve eylem birliğine çağırdığımızı kamuoyuna duyuruyuz."

Bulgaristan Halk Cumhuriyetine giden DİSK heyeti yurda döndü

Bulgaristan Sendikaları Merkez Konseyi'nin konuğu olarak Bulgaristan Halk Cumhuriyeti' ne giden 30 kişilik DİSK Heyeti yurda dönmüştür.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde kaldıkları süre de işkollarına ilişkin sorunları inceleyen ve sendikal konularda bilgi alış - verişinde bulunan DİSK Heyeti ' nde Tekstil, Lastik-İş, Bank-Sen ve Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası'nın Temsilcileri bulunmaktaydı.

KOALISYON TÜRK VE

(Baştarafı say. 1'de)

sözleri "Ben CHP-AP koalisyonunu destekliyorum, ancak yeni MC hükümeti Çankaya'ya sunulurken güvenoyu alır" oldu. Aynı saatlerde MSP'li Şener Battal da çevresindekilere "durun bakalım, daha işin başındayız. İyimser olma noktasında bile değiliz" diyordu.

Demirel ise, AP milletvekillerinden Hamdi Mağden'i çağırıp onunla bir süre görüştükten sonra AP'liler yeni bir görüş yaymaya çalıştı: "Patron MSP'ye taviz vermeye yanaşmayacak. Erbakan bizim verdiğimiz bakanlıklara ve bakanlık sayısına evet derse bu iş olur, aksi takdirde Demirel hükümet kurmaya fazla gönüllü değil."

Liderlerin önceki gün yaptıkları iki ayrı toplantıdan sonra Demirel'in tasarağı toplayıp Cumhurbaşkanı'nın yolunu tutması görüşmeden sonra yapılan toplantıdan alınan olumsuz kararda -tüm iyi niyet belirten sözlerine rağmen- işlerin hiç de iyi gitmediğinin belirtileriydi.

Bütün bu sözünü ettiğimiz isimler, yeni MC' nin kuruluşunda payları olacak kimseler. Hiçbiri, üç partinin sahip olduğu 229 oya rağmen kesin olarak hükümetin kurulacağını söyleyemiyor. Hükümetin kurulacağı yönündeki iyimser konuşmaları ise yalnız kameraların, fotoğraf makinelerinin önünde gülümseyebilen Demirel, Türkeş ve Erbakan yapıyor. Onlar da hemen her defasında görüşmelerinden sonra basını kabul ettiklerinde bıkkın ve kızarmış suratlarla çıkıyorlar ortaya...

Gerçekten, MSP henüz iyimserlik noktasında bile değil mi? Battal'ın "Şu ana kadar cilveleştik. İş bundan sonra başlıyor." şeklindeki sözleri koalisyon görüşmelerindeki durumu ne denli yansıtıyor.

Hamdi Mağden-Demirel görüşmesi, AP grubunun nabzının ölçülmesi için mi yapıldı? Ve Mağden, bu görüşmelerden sonra neden bazı gazetecilere AP'nin katı bir tutum içinde olacağını anlatmaya çalıştı? Oysa MSP' li Oğuzhan Asiltürk'ü bir kısım konularda ikna edebilmek için bir AP'li değil iki kişi birden gerekiyor. Protokol görüşmelerinde anlaşmazlığa düşülünce Seyfi Öztürk AP Genel Sekreteri Nahit Menteşe'yi Oğuzhan Asiltürk'ün yanında bir sanıye bile yalnız bırakmıyor.

AP'nin de, MSP'nin de, MHP'nin de özel çabalarıyla elden geldiğince yuvarlaklaştırılan protokol bilindiği kadarıyla sorunun çözülmesi anlamına gelmiyor. Asıl zorluk bakanların dağılımında ve "gizli" uygulama protokolünde... MSP'nin her komuda "azami bir tarih" konması formülü ne denli geçerlik kazanacak belli değil. AP grubundan MSP için en fazla 6 bakanlık verilmesi yolundaki eğilimin Milli Eğitim, Milli Savunma ve Dışişleri Bakanlıklarını almak ta direttiği bildirilen hoca tarafından nasıl karşılanacağı ise gene bir başka soru işareti.

Cumhurbaşkanı Korutürk'ün CHP-AP koalisyonundan yana olduğu söylentileri dün yapılan görüşmeyi ne denli etkiledi? Bu görüşme sonucunda ortaya çıkan durum MSP'nin ve AP' nin tavrını ne denli etkileyecek?

Bütün bunlar, haftanın yarısı geride kaldığı halde, soru işareti olma niteliğini devam ettiriyor ve koalisyon kurulurken herşey tümüyle bir tül perdesinin arkasında duruyor. O denli duruyor ki, AP'nin eski demokratların - dan Sebati Ataman bile son derece ihtiyatlı kelimeler kullanıyor konuşurken. Ve hükümet listesinin Çankaya' ya gittiği takdirde güvenoyu alabileceğinden sözediyor. Ve "giderse" kelimesinin altını adeta çiziyor. Türkiye'deki politik yaşantıyı oldukça uzun bir süredir yakından izleyen Ataman aslında AP' nin önemli sayılabilecek bir grubunun düşüncesini dile getiriyor ve "durun bakalım hangi noktada anlaşacaklar" diyor "bu hükümet kurulsa bile ne kadar devam edeceği belli olmaz " şeklinde tamamlıyor konuşmasını.

Bütün bu söylentiler arasında bir üçüncü tur ihtimali hiç de "yok" sayılacak bir ihtimal durumunda değil artık...

MESS yetkilileri Tunç'a cevap verdi: "Genel grev ekonomiyi çökertir"

İSTANBUL (İSTA)

MESS yetkilileri, Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un "MC kurulursa ve güvenoyu alırsa genel greve gideriz" şeklindeki demeciyle ilgili bir açıklama yapmışlar ve böyle bir davranışın Türk ekonomisi için çöküş olacağını öne sürmüşlerdir.

MESS yetkilileri yaptıkları açıklamalarında bugüne kadar DİSK'in 31 işyerinde sürdürdüğü grevlerin devlete büyük zararlar verdiğini üretim kayıplarının hadsafhada olduğunu iddia ederek, "Bu grevler hükümetin şu veya bu şekilde teşkilini protesto amacıyla yaygınlaştırılırsa bundan herşeyden önce zarar görecek olan ülkemiz ve Türkiye ekonomisidir ve bunun hesabı hal kımıza ödetilmek istenmektedir" demişlerdir.

İzsal ve Haymak'da çalışan bin kişur işçinin greve gitmesiyle 265 milyon liralık üretim kaybı olduğunu ve ihtiyacın kaçakçılık gibi kanun dışı yollardan sağlanmaya çalışıldığını ileri süren MESS yetkilileri daha son "MESS hiçbir memurun, serbest çalışanın ulaşamayacağı ücret artışlarını sağladığı halde ideolojik grevler yüzünden Türk ekonomisi saplantı içine girmiştir" şeklinde konuşmuşlardır.

Öte yandan İstanbul Sanayi Odası yetkilileri ise konu ile ilgili ayrıca bir açıklama yapmayacakları ve basında yeralan CHP-AP koalisyonunu destekledikleri yolundaki görüşlerini tekrarladıklarını söylemişlerdir.

Halil Tunç, "Ordumuzu tahrik etmek haddim değil" dedi

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç, önceki gün düzenlediği basın toplantısında, kendisine yöneltilen bir soruya verdiği cevabın maksat

IGD ÜYESİ

(Baştarafı say. 1'de)

kamları konuyla ilgilenmeye çağırmıştır.

İGD Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü'nün açıklaması şöyledir:

"İkinci MC'nin kurulması olasılıklarının arttığı şu günlerde faşizan saldırılar yoğunlaşmakta, faşist komandolar, Brezilya, Arjantin ölüm mangaları taklitçiliği yapmakta, ilericileri kaçırarak işkencelerle hunharca öldürmektedir. Son günlerde özellikle siyasal kayıplar artmıştır."

Ahmet Muhtar Sökücü konu ile ilgili olarak İçişleri Bakanlığına bilgi verildiğini bildirmiş ve "Arkadaşımız Yaman Egeli'nin hayatından endişe ediyoruz. Arkadaşımızın bulunması için tüm yetkili makamları tekrar uyarıyoruz" demiştir.

2.MC'NİN KURULUŞU

(Baştarafı say. 1'de)

man Demirel, MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan ve MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in daha önce yaptıkları toplantılarda bakanlıkların partilere dağılımı konusunu ele aldıkları, ancak, anlaşamadıkları ifade edilmektedir. AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in bugün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ü ziyaret ediş nedeninde de bu olduğu ve MSP kanadında Cumhurbaşkanı'nın desteğini almak amacım güttüğü bildirilmektedir. Demirel'in, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e MHP ve MSP'nin gerek bakanlık gerekse protokol konusundaki isteklerini sunduğu ancak, bu isteklerin Çankaya tarafından pek olumlu karşılanmadığı öne sürülmektedir.

ANLAŞMA SAĞLANAMADI

AP Genel Başkanı Demirel, Cumhurbaşkanı ile görüştükten sonra dün MSP Genel Başkanı Erbakan'ın odasında bir saat süreyle liderlere bilgi vermiştir. Ancak, görüşme sonunda herhangi

DISK, TUNÇ'UN

(Baştarafı say. 1'de)

lendiren önemli konuları görüşmek ve gerekli kararları almak üzere DİSK karar organları uygun gördüğü anda toplanır ve kamuoyunu bilgilendirir."

GIDA-İŞ "2. MC AYAKTA DURAMAYACAK"

DİSK'e bağlı Türkiye Gıda Sanayii İşçileri Sendikası Genel Başkanı Kemal Nebioğlu, 2. MC hükümetinin kurulmasını engellemek amacıyla Türk-İş'in aldığı genel grev kararının DİSK tarafından da benimsenmesiyle etkin olabileceğini bildirmiş, "Bu durumda 2. MC güvenoyu alsa bile, MC' nin devamı, demokratik olarak kesinlikle engellenmiş olur" demiştir.

2. MC'nin kuruluşunu engellemek için Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç' un Konfederasyonu adına takındığı tavrın yerinde olduğunu kaydeden Nebioğlu, demecinde özetle şunları söylemiştir.

"DİSK, Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un 2. MC'nin kurulmaması için önerdiği genel grev çağrısını dikkate almak durumundadır.

İki konfederasyonda, bu konuda ülke ve ulus çıkarları açısından birlikte eylem kararları alabilmelidirler. Zira iki kuruluş da bu ergenlik çağına geldiklerini gösterecekleri zaman içinde bulunmaktadırlar."

Türkiye Enerji-İş Federasyonu İcra Kurulu, dün yaptığı toplantıda Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un MC hükümetinin güvenoyu alması halinde genel greve gidilmesi yolundaki görüşlerine katılmayı ve bu girişimi "büyük bir inançla" desteklemeyi kararlaştırmıştır.

İcra Kurulu toplantısından sonra yayınlanan bildiride, bu aşamada tüm demokratik kuruluşların ülke çıkarları doğrultusunda birleşerek eylem birliğine gitmelerinin zorunlu olduğu belirtilmiş bu uzlaşmanın sağlanamaması halinde ülkemizin ve özgürlükçü demokrasinin kaygı verici bir döneme sürükleneceği de kaydedilmiştir.

tir anlaşma sağlanamamıştır.

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, MSP Genel Başkanı Prof. Necmettin Erbakan ve MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in daha önce yaptıkları toplantılarda bakanlıkların partilere dağılımı konusunu ele aldıkları, ancak, anlaşamadıkları ifade edilmektedir. AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in bugün Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ü ziyaret ediş nedeninin de bu olduğu ve MSP kanadında Cumhurbaşkanı' nın desteğini almak amacım güttüğü bildirilmektedir. Demirel'in, Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'e MHP ve MSP' nin gerek bakanlık gerekse protokol konusundaki isteklerini sunduğu ancak, bu isteklerin Çankaya tarafından pek olumlu karşılanmadığı öne sürülmektedir.

ANLAŞMA SAĞLANAMADI

AP Genel Başkanı Demirel, Cumhurbaşkanı ile görüştükten sonra dün MSP Genel Başkanı Erbakan'ın odasında bir saat süreyle liderlere bilgi vermiştir. Ancak, görüşme sonunda herhangi

DISK, TUNÇ'UN

(Baştarafı say. 1'de)

lendiren önemli konuları görüşmek ve gerekli kararları almak üzere DİSK karar organları uygun gördüğü anda toplanır ve kamuoyunu bilgilendirir."

GIDA-İŞ "2. MC AYAKTA DURAMAYACAK"

DİSK'e bağlı Türkiye Gıda Sanayii İşçileri Sendikası Genel Başkanı Kemal Nebioğlu, 2. MC hükümetinin kurulmasını engellemek amacıyla Türk-İş'in aldığı genel grev kararının DİSK tarafından da benimsenmesiyle etkin olabileceğini bildirmiş, "Bu durumda 2. MC güvenoyu alsa bile, MC' nin devamı, demokratik olarak kesinlikle engellenmiş olur" demiştir.

2. MC'nin kuruluşunu engellemek için Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç' un Konfederasyonu adına takındığı tavrın yerinde olduğunu kaydeden Nebioğlu, demecinde özetle şunları söylemiştir.

"DİSK, Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un 2. MC'nin kurulmaması için önerdiği genel grev çağrısını dikkate almak durumundadır.

İki konfederasyonda, bu konuda ülke ve ulus çıkarları açısından birlikte eylem kararları alabilmelidirler. Zira iki kuruluş da bu ergenlik çağına geldiklerini gösterecekleri zaman içinde bulunmaktadırlar."

Türkiye Enerji-İş Federasyonu İcra Kurulu, dün yaptığı toplantıda Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç'un MC hükümetinin güvenoyu alması halinde genel greve gidilmesi yolundaki görüşlerine katılmayı ve bu girişimi "büyük bir inançla" desteklemeyi kararlaştırmıştır.

İcra Kurulu toplantısından sonra yayınlanan bildiride, bu aşamada tüm demokratik kuruluşların ülke çıkarları doğrultusunda birleşerek eylem birliğine gitmelerinin zorunlu olduğu belirtilmiş bu uzlaşmanın sağlanamaması halinde ülkemizin ve özgürlükçü demokrasinin kaygı verici bir döneme sürükleneceği de kaydedilmiştir.

Erbakan, bakanlıkların partiler arasında dağılımı siyasal olarak belli oldu mu" şeklindeki bir soruyu da şöyle cevaplandırmıştır:

"Hiç şüphesiz hükümetin çatısını konuştuk. Fikirler ortaya kondu. Bu fikirlerin ışığı altında bir uzlaşma aranacaktır. Biraz önce başbakan beyin de ifade ettikleri gibi, Bakanlıklar üzerinde çalışılıyor."

KARA KUVVETLERI

(Baştarafı say. 1'de)

vetleri Komutanlığına Birinci Ordu Komutanı Orgeneral Adnan Ersöz vekaleten atanmıştır.

Milli Savunma Bakanı Hasan Esat Işık, THA muhabirine verdiği demeçte, atamaya ilişkin işlemlerin tamamlandığını bildirmiştir.

Ersun'un emekliye sevkedilmesinden sonra Kara Kuvvetleri Komutanlığına ve kaleten Orgeneral Adnan Ersöz'ün atanması, bundan önceki hükümet zamanında Genel Kurmay Başkanlığının isteği ve Milli Savunma Bakanlığının inhasıyla o zamanki Başbakan Süleyman Demirel'e önerilmiştir. Ancak Demirel bu konudaki kararnameyi imzalamamış, bu nedenle Kara Kuvvetleri Komutanlığı görevini de Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Semih Sancar üstlenmişti.

Meclis Başkanlığı seçimi için yine yeterli çoğunluk sağlanamadı

ANKARA - (A.A.)

Millet Meclisi Genel Kurulu'nun dünkü birleşiminde Millet Meclisi Başkanlığı için seçim yapılmış ve aday gösterilen CHP Siirt Milletvekili Nebil Oktay'ın Başkanlığı gizli oyla yapılmıştır.

Yapılan gizli oylama sonucu, başkanlık seçimine 171 üyenin katıldığı saptanmış ve başkanlık için yeterli oy kullanılmadığından, Tasnif Komitesi 171 oyun ayırımını yapmamıştır.

Politika'da EKONOMİ
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BİR DÜNYA İÇİN

Cephe hükümetinin ekonomik alanda uyguladığı iflas politikasının etkileri sürüyor

Cephe Hükümeti'nin iktidar süresince ekonomik alanda uyguladığı iflas politikasının ulusal ekonomi üstündeki olumsuz etkileri sürmekte, hazinenin ve KİT'lerin finansman gereklerini karşılamak amacıyla para basımına hız verilmiş bulunmaktadır. Nitekim Merkez Bankası'nın 1 Temmuz 1977 tarihli durumuna göre, son bir hafta içinde piyasaya yeniden 5.7 milyar lira para sürülmüş ve piyasadaki para miktarı 65 milyar 634 milyon liraya yükselmiştir. Merkez Bankası'nın 24 Haziran 1977 tarihli durumuna göre, piyasadaki para miktarı 59 milyar 927 milyor. lira büyüklüğünde bulunmaktaydı.

Cephe Hükümeti'nin iktidarda bulunduğu sürece yüksek boyutlara ulaşan fiyat artışlarının temel nedeninin karşılıksız para basma olduğunu belirten uzmanlar, son ikibuçuk yıl içinde piyasadaki para miktarında meydana gelen artışların dikkati çekecek bir düzeye ulaştığını söylemişlerdir. Nitekim, 1974 yılı sonunda 32 milyar 860 milyon lira olan piyasadaki para miktarı, son iki, buçuk yıllık sürede yaklaşık 33 milyar lira artarak 65 milyar 634 milyon liraya yükselmiştir.

Son bir hafta içinde hazinenin finansman gereğini karşılamak amacıyla piyasaya yeniden 5.7 milyar lira para sürüldü...

Bekleyen ithalat transferleri 1.5 milyar dolara ulaşırken döviz rezervleri erimeye devam ediyor...

Yükselen krediler eriyen döviz rezervleri

Piyasadaki para miktarının son haftа içinde bu denli artış göstermesine, daha çok Merkez Bankası kredilerinde ve özellikle de hazinenin finansman gereklerini karşılayabilmek amacıyla, hazineye açılan kredilerdeki artışlar neden olmuştur. Nitekim, geçtiğimiz haftа içinde Merkez Bankası kredileri yaklaşık 9 milyar lira artarak 146 milyar 108 milyon liraya ulaşmıştır. Merkez Bankası'nın 24 Haziran 1977 tarihli durumuna göre, toplam kredi hacmi 137 milyar 90 milyon lira büyüklüğünde bulunmaktaydı.

Son bir hafta içinde, toplam kamu kesimi kredileri 98.2 milyardan 104.5 milyar liraya, hazineye kısa vadeli avanslar ise, 31.4 milyar liradan 35.9 milyar liraya yükselmiş ve böylece piyasadaki para miktarı en çok bu kredi kalemindeki artıştan etkilenmiştir. Aynı dönem içinde, özel kesim kredileri 18.8 milyardan 19.4 milyara ve tarım kesimi kredileri de 20 milyar liradan 22.2 milyar liraya yükselmiştir.

Öteyandan, bekleyen ithalat transferleri 1.5 milyar dolara ulaşırken, küçük de olsa son haftа içinde döviz rezervlerindeki erimenin devam ettiği gözlenmiştir. Merkez Bankası'nın 1 Temmuz tarihli durumuna göre, geçtiğimiz haftа Türkiye'nin brüt döviz rezervleri 24.4 milyon dolarlık gerileme ile 646.2 milyon dolara inmiştir. Merkez Bankası'nın 24 Haziran 1977 tarihli durumuna göre, Türkiye'nin brüt döviz rezervleri 670.6 milyon dolar büyüklüğünde bulunmaktaydı. Eldeki 646.2 milyon dolarlık rezervin, 147.7 milyon dolarlık bölümünü altın ve geri kalan 498.5 milyon dolarlık bölümünü de döviz varlığı oluşturmaktadır.

Ayrıca, son bir haftа içinde Türkiye'nin net döviz rezervlerindeki açık 24 milyon dolayında bir artış göstererek, 3 milyar 369 milyon dolara ulaşmış bulunmaktadır. Merkez Bankası'nın 24 Haziran 1977 tarihli durumuna göre, Türkiye'nin net döviz rezervlerindeki açık, 3 milyar 345 milyon dolar büyüklüğünde bulunmaktaydı.

MERKEZ BANKASINDA SON HAFTA İÇİNDE Kİ DEĞİŞMELER

(Milyon lira)

	24 HAZİRAN	1 TEMMUZ	DEĞİŞME
Piyasadaki para miktarı	59.927	65.634	5.707
Merkez Bankası kredileri	137.090	146.108	9.018
-Kamu kesimi kredileri	98.244	104.510	6.266
-Özel kesim kredileri	18.820	19.369	549
-Tarım kesimi kredileri	20.026	22.229	2.203
Brüt döviz rezervi (mil. dol.)	670.6	646.2	24.4
Net döviz rezervi	3.345	3.369	24

Son bir yıl içinde Türkiye' nin tekstil ürünleri ihracatı yüzde 183 artış göstermişti...

AET ülkelerinin tekstil ürünlerimizi satın almaktan vazgeçmeleri Türkiye'yi güç duruma soktu

Türkiye' nin tekstil ihracatındaki gelişmeler

	1975		1976	
	Ton	Bin dolar	Ton	Bin dolar
Tekstil ürünleri	308	890	1.051	3.201
Sentetik İplikleri	35.762	52.527	78.642	159.926
Pamuk İpliği	838	2.034	1.282	3.183
Ham bezler	1.895	9.362	3.588	15.472
Pamuklu dokumalar	312	294	2.243	2.653
Sentetik lifler	39.115	65.107	86.806	184.435
Toplam				

Avrupa Ekonomik Topluluğu (AET) ülkelerinin tekstil ürünlerini satın almaktan vazgeçmeleri, ihracatçı ülkeler arasında yeralan Türkiye'yi de önemli ölçüde etkileyecek niteliktedir. Başlıca ihracat ürünleri arasında yeralan tekstil ürünlerinin AET'ye satımının sınırlandırılmasının, Türkiye ekonomisini güç durumda bırakacağını belirten ilgililer, bu uygulamanın Türkiye'nin dış ticaret dengesinde büyük sorunlar yaratacağını söylemişlerdir.

Türkiye ' nin AET ülkelerine son iki yıl içindeki başlıca tekstil ihrac maddesi pamuk ipliği iken, özellikle 1977 yılında pamuklu dokuma ihracı da önemli oranda artış göstermişti. Türkiye'nin son iki yıl içinde AET ülkelerine yaptığı dokuma malları ihracatında göz lenen hızlı artışlar, tekstil ürünleri ihracının toplam ihracat içindeki payını yaklaşık yüzde 10'a yükseltmişti. Nitekim, 1975 de 39 bin ton olan dokuma malları ihracatı, 1976 yılında yüzde 122 dolayında artış göstererek 87 bin tona yükselmiştir. Aynı biçimde, 1975 yılında Türkiye'nin tekstil ürünleri ihracı değer olarak 65 milyon dolar iken, bu büyüklük 1976 yılında yüzde 183 artarak 184 milyon dolara ulaşmıştır. AET ülkeleri tarafından sınırlama tedbirlerinin uygulanması sonucu, Türkiye tekstil sanayiinin ağır bir darbe yemesi ve ihracattaki hızlı artış eğiliminin tersine dönmesi kaçınılmaz görülmektedir.

Öte yandan, geçtiğimiz ay içinde Fransa'nın tekstil alımlarını tek taraflı olarak sınırlaması ve arkasından AET Komisyonu'nun aynı yönde çalışmalara başlaması, ihracatçı ülkelerin tepkisine yolaçmıştır. Topluluk içinde özellikle Fransa, İngiltere ve Hollanda tarafından savunulmakta olan sınırlama kararlarına gerekçe olarak "AET tekstil sanayiinin çöküşü" gösterilmekte ve bu uygulamalardan da Türkiye, Fas, Tunus ve İspanya gibi geri kalmış ülkelerin büyük oranda zarar göreceği ileri sürülmektedir.

TEKEL elindeki 200 bin ton tütün stokuna alıcı bulamıyor

Tekel Genel Müdürlüğü, stoklarda bekleyen ve değeri yaklaşık 15 milyar lirayı bulan 200 bin ton tütüne alıcı bulamamaktadır. Konuya ilişkin olarak bir açıklama yapan Ticaret Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Tekel'in elinde 200 bin ton tütün stoku bulunduğunu söylemiş ve bunları elden çıkarabilmek için, Tekel'in sürdürdüğü çabaları Bakanlık olarak desteklediklerini belirtmiştir.

Benzinin yüzde 97si ulaştırma sektöründe tüketiliyor

Petrol ürünlerinin yarısından daha çoğunun ve benzinin ise tümüne yakınının ulaştırma sektöründe kullanıldığı, tarım kesiminde tüketilen petrol ürünlerinin ise, dünya ölçülerine göre çok küçük bir büyüklük olduğu saptanmıştır. 1976 yılı verilerine göre, benzinin yüzde 97'si, motorinin yüzde 72'si ve Fuel - Oil'in yüzde 7'si ulaştırma sektöründe tüketilmektedir.

Sanayi sektöründe kullanılan petrol ürünlerinin başında yaklaşık 3,5 milyon ton ile Fuel-Oil gelmektedir. Toplam Fuel-Oil tüketiminin yüzde 52.4'ünü sanayi kullanımı oluştururken, benzinin yüzde 2.6'sı ve motorinin yüzde 2.4'ü sanayi kesiminde tüketilmektedir.

BULGARİSTAN' DA SANAYİNİN ULUSAL GELİR İÇİNDEKİ PAYI 1939-1975 DÖNEMİNDE YÜZDE 15' DEN YÜZDE 53' E YÜKSELDİ

Türkiye'de sanayinin ulusal gelir içindeki payı ise yüzde 24 dolayında bulunuyor...

1974 -1975 döneminde, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde hızlı ve sağlıklı bir sanayileşme politikasının sonucu olarak, sanayinin ulusal gelir içindeki payı yüzde 15'den yüzde 51.3'e yükselmiştir. Türkiye'de sanayinin ulusal gelir içindeki payı ise, ancak yüzde 24 dolayında bulunmaktadır. Aynı biçimde, Türkiye'nin toplam ihracatı içinde tarımsal ürünlerin payı yüzde 70-75 oranında değişirken, Bulgaristan'da sanayi mallarının toplam ihracat içindeki payı yüzde 92.8'dir. Başka bir deyişle, Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde tarımsal ürünlerin toplam ihracat içindeki payı yüzde 4.7'ye inmiş bulunmaktadır.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde, savaş öncesi 1939 yılına oranla 1975 yılında elde edilen ulusal gelir 8.6 kat ve kişi başına düzen ulusal gelir de 6.2 kat artış göstermiştir. 1975 yılında ulusal gelir artışının yüzde 98.6'sı emeğin verimliliğindeki artıştan kaynaklanmıştır. İşgücündeki sayısal artış, ulusal gelir artışının yalnızca yüzde 1.4'ünü karşılamıştır.

Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'ne yaratılan ulusal gelirin yaklaşık üçte ikisi, emeğin nitelik ve niceliğine göre toplumun tüketimi için harcanmaktadır. Ulusal gelirin geri kalan bölümü ise, toplumsal üretimin genişletilmesi ve halkın ihtiyaçlarının daha iyi karşılanabilmesi için yatırımlara yöneltilmektedir.

Türkiye ekonomisi ve Morotoryum

Özlem ÖZGÜR

Cephe Hükümetinin iki buçuk yıldır ulusal ekonomi üstüne yürüttüğü iflas politikasının, Türkiye'nin itibarını içte ve dışta beş paralık ettiği biliniyor. Uluslararası ekonomi merkezlerinde ve ülkemizin ekonomi çevrelerinde, Türkiye'nin "morotoryum" ilan edeceğine ilişkin söylentiler yoğunluk kazanıyor. "Morotoryum" sözcüğü, Türkiye için yeni bir kavram. Ne var ki, hayat ve olaylar, en iyi öğretmen şu günlerde. Bir avuç burjuvanın çıkarında somutlaşan kapitalist üretim ilişkileri ve onun uygulayıcısı Cephe Hükümetinin ulusal ekonomiyi getirdiği nokta, yeni bir sözcüğün Türkiye'de güncellik kazanmasına neden oldu.

"Morotoryum" sözcüğü, bir ülkenin dış borçlarını ödeyemeyeceğini açıktan ilan etmesi demek. Bu ise, o ülkenin tümüyle iflas masasına oturmasıyla eş anlamlı. Ve şimdi, içte ve dışta, tüm ekonomi çevrelerinde bu konu konuşuluyor. Aynı anda da, Ankara'da, sermaye sınıfının çıkarı için ulusal ekonomiyi girtlağına kadar batağa sokan Cephe Hükümeti, yeniden hortlatılmaya çalışılıyor.

Cephe Hükümetini hortlatma girişimleri bütün hızıyla sürdürülüyor. Belki de, bu yazının yayınlanacağı Perşembe günü, Çankaya yeni hükümeti atamış ve Cephe Hükümeti hortlatılmış olacak. İkinci Cephe Hükümetinin güvenoyu alamayacağını söyleyenler çoğunlukta. Cephe Hükümetini hortlatma zorlamalarının AP ve MSP'de çatlamalara yolaçacağı önesürülüyor. Bunu bu günden kestirmek olası değil. Ne var ki, iki şeyi şimdiden kestirmek olası. Bunlardan ilki ve önemlisi şu Cephe Hükümeti güvenoyu alsa da almasa da, onun ömrü uzun olmayacak. Bunu, hem Süleyman Demirel hem de onun elinde "tabanca" olarak kullandığı faşist güçler görecek. Şimdiden kestirilebilenlerin ikincisi şu: İçte ve dışta iflasın eşiğine gelen Türkiye, İkinci Cephe Hükümetinin hortlatılmasıyla hemen "morotoryum" ilan etmek zorunda kalacak.

Cephe Hükümetinin Türkiye ekonomisini "morotoryum" ilan edecek bir noktaya getirdiğini kanıtlayan yeni gelişmeler de var. Geçtiğimiz günlerde, Avrupa Ekonomik Topluluğuna üye ülkeler, bundan böyle Türkiye'den tekstil ürünleri satın almayacaklarını açıktan ilan ettiler. Bu yeni durum, iki noktaya açıklık kazandırıyor. İlk kez, tarihinin en şiddetli döviz darboğazıyla karşı karşıya bulunan Türkiye ekonomisi, AET'nin bu yeni ambargosuyla, birlikte dış ödemeler dengesi konusunda yeni açmazların içine girecek. Döviz yokluğu nedeniyle gerekli ithalat taleplerini karşılayamayan, vadesi gelmiş borçlarını süresinde ödeyemeyen Türkiye ekonomisinin, Cephe Hükümetinin yeniden hortlatılması halinde, "morotoryum" ilanından başka bir çaresi olabilir mi? Daha açığı, bu denli güç koşullarda Cephe Hükümetinin yeniden oluşturulmasına ve iktidarda tutulmasına izin verilebilir mi?

İkinci kez, Avrupa Ekonomik Topluluğunun bu yeni tutumu, AET'nin geri kalmış ülkeler ve Türkiye ile ilişkilerindeki konumuna da açıklık kazandırıyor. AET Avrupa'daki gelişmiş kapitalist ülkelerin ve daha gerçeği Avrupa burjuvazisinin, hem ulusal, hem de uluslararası düzeyde sömürü, baskı ve gericiliği sürekli kılmak, geliştirmek için kurduğu bir örgüt. Bu konuda hemen söylenmesi gereken şu: Bu örgütün ömrü uzun olmayacak. Bunun nedenleri birden çok. İlk olarak, bu ülkelerin işçi sınıfı bu örgütlenmeye karşı. İkinci kez, kapitalist üretimde tekelleşme hangi kerteye gelirse gelsin, ekonomideki anarşi ve rekabet önlenemez. Kapitalizmin bu özelliği, AET'nin dağılma sürecine hız kazandıracak. Sonuncu kez, geri kalmış ülkeler halkı, Avrupa kapitalizminin bu soyguncu ve gerici gücü AET 'ye teslim olmayacak. Açıkçası, AET'nin parçalanışı uzak değil. Çağımızın insanı, bu mutlu günü görecek.

Konunun Türkiye ile ilgili yanı şu: Türkiye' nin AET'ye ortak olmasının yararından çok zarar sağlayacağı yeni söylenmiyor. Bunu ilk kez Türkiye'de Marksistler söyledi. Hem de çok öncelerden. Marksistler daha Türkiye'de Ortak Pazar'a üye olup olmama konusunda tartışmaların yeni başladığı sırada, AET'ye açıktan karşı çıktılar. O zaman söylenenlerin geçerliğini, tarih ve olaylar kanıtlıyor. Ortak Pazar ülkeleri, Türkiye'nin tekstil dolında. bile gelişmesine izin vermiyorlar. Onlar, Türkiye-AET ortaklığından yalnızca ve yalnızca Türkiye'nin soyulmasını anlıyorlar.

Evet, Türkiye ekonomisini bu duruma getiren sermaye sınıfı ve onun en gerici politik iktidarı Cephe Hükümetinin yeniden oluşturulması girişimleri, şu an Ankara'da bütün hızıyla sürdürülüyor. Bununla birlikte, Cephe Hükümetinin son iki buçuk yıl içinde ekonomik alanda uyguladığı iflas politikasının ulusal ekonomi üstündeki olumsuz etkileri de tüm şiddetiyle sürüyor. Sermayeye uşak olmayan tüm akıl başında uzmanlar, Cephe Hükümetinin iktidarda bulunduğu süre içinde yüzde 20'nin altına düşmeyen fiyat artışlarını, karşılıksız para basma ile açıklıyorlar. Nitekim, son iki buçuk yıl içinde emisyon hacmi iki kat artışla 32.9 milyar liradan 65,6 milyar liraya yükselmiş bulunuyor. Daha geçtiğimiz hafta, yeni hükümet hazinenin finansman gereklerini karşılayabilmek için piyasaya yeniden 5, 7 milyar lira para sürdü. Bu durum, tümüyle CHP Hükümetine Cephe Hükümetinden devreden "sıfır altı" mirasın bir sonucu oluyor.

Evet şimdi ikinci Cephe Hükümeti yeniden hortlatılmak isteniyor. Bu olabilir mi? Bunu şu an kestirmek güç. Ne var ki, şu anda bilinen ve kestirilebilen şeyler var: Belki görünürde Cephe Hükümeti hortlatılabilir. Ama, ömrü uzun olamaz. Tüm çalışanlar, işçi sınıfı, yurtseverler, ilerici güçler ve Türkiye halkı bunun bilincinde. Güncel görev, Cephe Hükümetinin yeniden oluşturulmasına karşı çıkmak, onu tümüyle ve bütün kalıntılarıyla temizlemek oluyor. Bunun içinde, mücadele ve ilerici güçlerin işbirliği gerekiyor. Hem Meclis içinde hem Meclis dışında....

Türkiye'nin dış borçlarını erteleme yoluna gitmeyeceği bildiriliyor

Türkiye'nin uluslararası piyasalarda çok miktarda borçlanması, yine devletlerarası borç miktarının büyük oranlarda artması ve bunları karşılayacak döviz varlığının bulunmaması nedeniyle Türkiye'nin dış borçlarını bir süre erteleme yoluna gideceği (morotoryum) yolundaki söylentiler yoğunluk kazanmış bulunmaktadır. Merkez Bankası yetkilileri ise, Türkiye'nin dış borç ödeme gücünü henüz yitirmediğini bildirmiş ve morotoryum ilan edileceğine ilişkin söylentileri yalanlamışlardır.

Merkez Bankası yetkililerinden edinilen bilgiye göre, yurt dışında çalışan işçilerin yıllık izinlerini kullanmak için yurda giriş yaptıkları bu günlerde, işçi dövizleri girişlerinde de önemli artışlar olacağı sanılmaktadır. Temmuz-Ağustos aylarında 300 milyon dolarlık işçi dövizi ve 50-60 milyon dolarlık DÇM girişi olacağını belirten yetkililer, yeni satılan 459 bin ton buğdayın karşılığı olarak gelecek dövizle birlikte, Ağustos ayı sonuna kadar Türkiye'ye 500 milyon dolarlık döviz girişi olacağını açıklamışlardır. Yetkililer, 500 milyon dolarlık bir döviz potansiyelinin olduğu bir ortamda, "morotoryum"dan söz edilemeyeceğine değinerek, bu tür söylentilerin Türkiye ekonomisine büyük zararlar vereceğini belirtmişlerdir.

ALMAN EKONOMİSİNİN YENİDEN KRİZE GİRMESİ TÜRKİYELİ İŞÇİLERİ ETKİLEYECEK

Alman ekonomisinde durgunluk belirtilerinin ortaya çıkması sonucu, ekonomik bunalım yeniden gündeme gelmiş ve bu durumdan tüm yabancı işçilerle birlikte Türkiye'li işçilerin de olumsuz yönde etkileneceği açıklanmıştır. Önümüzdeki aylarda hız kazanması beklenen ekonomik krizin, işsizlik oranını artıracağı ve Federal Almanya'daki pek çok yabancı işçinin işlerinden olacağı önesürülmektedir.

Federal Almanya Ekonomi Bakanlığı 'nın verdiği bilgiye göre, talep yetersizliği nedeniyle, 1977'nin ilk aylarında belirlenen büyüme hedeflerine ulaşılamamıştır. Ekonomik büyümenin çeşitli dalgalanmaların etkisinde olduğu belirtilen bakanlık açıklamasında, durgunluğun temel nedeninin pazar yetersizliği yanında, sanayinin çeşitli kesimleri arasındaki dengesizliklerden ileri geldiği bildirilmiştir. 1976 yılının ilk üç aylık döneminde, Almanya'nın yüzde 6 olan gayri safi milli hasıla artışı, 1977'nin eş döneminde yüzde 4'e düşmüştür. Aynı şekilde, sanayideki kapasite kullanım oranı da, yüzde 83'e gerilemiştir.

OECD' YE ÜYE 24 ÜLKE ARASINDA İŞSİZLİK ORANI EN YÜKSEK İKİ ÜLKEDEN BİRİ TÜRKİYE

Toplam işgücü içindeki işsizlik oranının, Türkiye'de dünyanın birçok ülkesine oranla çok yüksek olduğu saptanmış ve OECD'ye üye 24 ülke arasında işsizlik oranı en yüksek iki ülkeden birisinin, İtalya'dan sonra Türkiye olduğu açıklanmıştır. İktisadi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), topluluğa üye 24 ülke arasında yaptığı bir araştırmaya göre, Türkiye' deki işsizlik oranı yüzde 7.6'dır. Raporda, Türkiye'deki toplam işgücü arzının ise 15 milyon 64 bin dolayında bulunduğu belirtilmiştir.

Öteyandan, OECD'nin raporuna göre, örgüte üye ülkelerdeki işsizlik oranları yüzde olarak Avustralya'da 4.4, Avusturya'da 1.7, Belçika'da 4.2, Kanada'da, 6.9, Danimarka'da 2.2, Fransa'da 4.1, Yunanistan'da 3, İtalya'da 9, Hollanda'da 4.3, Portekiz'de 2.3, İspanya'da 4.7, İngiltere'de 3.4, Lüksemburg, Yeni Zelanda ve İsveç'te de yüzde 1'den daha küçük bir düzeyde bulunmaktadır.